

Strategický rozvojový plán

Soběšín

2021-2030

Objednatel:

Obec Soběšín

Kód obce: 534293

IČO: 00498581

Sídlo: Obecní úřad Soběšín

Otryby 35

285 06 Sázava

Zastoupení: Mgr. Jan Kaše, starosta

Kontakt: 327 324 298

Email: sobesin@obecsobesin.cz

Zpracovatel:

Úplný název: Solutionist s.r.o.

IČO: 08104468

Sídlo: Chaloupky 20, Zadní Kopanina, 155 00 Praha

Zastoupení: Ing. Miroslav Kölbl

Kontakt: Tel: +420 604 920 254

Email: miroslav.kolbl@solutionist.cz

Preambule:

Strategický plán rozvoje obce Soběšín je strategickým rozvojovým dokumentem obce, který představuje plán rozvoje obce do roku 2030.

Dokument bude sloužit jako podklad pro činnost samosprávy obce Soběšín v souladu se Strategií rozvoje Středočeského kraje a také jako dokument pro konkrétní rozvojové aktivity a projekty, které se v obci připravují.

Strategický dokument představuje společně s územními plány a s rozpočtovými výhledy základní koncepční dokument obce Soběšín.

Dokument definuje potřeby, rozvojové varianty obce, vize, plány a možnosti financování těchto plánů a aktivit v dalším období čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů.

Byla provedena statistická šetření z dostupných zdrojů (Český statistický úřad apod.), na jejichž základě byly zanalyzovány kritické oblasti, které je nutné v obci řešit. V další části dokumentu jsou pak navrženy prioritní oblasti rozvoje s ohledem na splnění globálního cíle tohoto plánu.

Mgr. Jan Kaše, starosta

Obsah

1. METODIKA	6
2. ZÁKLADNÍ INFORMACE	7
2.1. ÚVOD	7
2.2. VYMEZENÉ ÚZEMÍ	8
2.2.1. Územní a administrativní členění	8
2.2.2. Partnerství a spolupráce.....	18
2.3. GEOGRAFICKÁ A DEMOGRAFICKÁ CHARAKTERISTIKA	22
2.3.1. Geografické a přírodní podmínky	22
2.3.2. Demografická charakteristika	24
2.3.3. Vzdělanostní struktura	26
2.4. EKONOMICKÝ POTENCIÁL	26
2.4.1. Ekonomická aktivita podnikatelských subjektů	26
2.4.2. Ekonomická aktivita obyvatel	29
2.4.3. Nezaměstnanost a zaměstnanost obyvatel obce	30
2.5. ZEMĚDĚLSTVÍ	31
2.6. DOPRAVNÍ A TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA	32
2.6.1. Dopravní infrastruktura	32
2.6.2. Technická infrastruktura	35
2.7. SLUŽBY PRO OBYVATELE OBCE	37
2.7.1. Bydlení	37
2.7.2. Školství	37
2.7.3. Zdravotnictví a sociální péče	38
2.7.4. Občanská vybavenost	38
2.7.5. Informovanost, komunikace a prezentace obce	39
2.8. VOLNÝ ČAS V OBCI	39
2.9. CESTOVNÍ RUCH	40
2.9.1. Turistické cíle a památky v obci a v okolí obce	44
2.10. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ V OBCI	51
3. ROZVOJOVÝ PLÁN OBCE	54
3.1. SWOT ANALÝZA	55
3.2. CÍLE A PRIORITY	56
4. MONITOROVACÍ UKAZATELE	64
5. IMPLEMENTACE STRATEGICKÉHO ROZVOJOVÉHO PLÁNU	65
5.1. VZOR PROJEKTOVÉHO LISTU	67

5.1.1.	Projektový list	67
6.	NÁVRH NA FINANCOVÁNÍ	68
6.1.	FINANCOVÁNÍ A SCHOPNOST REALIZOVAT ROZVOJOVÉ PROJEKTY	68
6.2.	ZÁKLADNÍ MOŽNOSTI PODPOR	69
6.2.1.	Programy pro programové období 2021-2027	69
6.2.2.	Národní operační programy	69
6.2.3.	Programy přeshraniční spolupráce	70
6.2.4.	Programy nadnárodní a meziregionální spolupráce	70
6.3.	DOPLŇKOVÉ MOŽNOSTI	71
7.	DATABÁZE PROJEKTŮ	72
	SEZNAM MAP	73
	SEZNAM OBRÁZKŮ	73
	SEZNAM TABULEK	73
	SEZNAM GRAFŮ	74
	POUŽITÉ ZDROJE DAT	74

1. METODIKA

Dokument byl zpracován dle **Metodiky tvorby lokálních rozvojových strategií**, která je v souladu s regionální politikou ČR a vychází také z regionální politiky Evropské unie.

Při zpracování Strategického plánu obce Soběšín (dále jen SRP) byl kladen důraz na soulad s těmito dokumenty:

1. *národní úroveň*

- Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020
- Národní strategický referenční rámec Leader + 2014 -2020
- Národní rozvojové priority 2014-2020
- Program rozvoje venkova pro období 2014-2020

2. *regionální úroveň*

- Program rozvoje Středočeského kraje
- Strategie rozvoje územního obvodu Středočeského kraje 2019 – 2024
- Program rozvoje cestovního ruchu ve Středočeském kraji
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ve Středočeském kraji

3. *místní úroveň*

- Mikroregion Uhlířskojanovicka a Středního Posázaví
- MAS Lípa pro venkov, z.s.

Dokumenty v dané úrovni jsou vzájemně provázány a hodnotí východiska, specifika a cíle dané oblasti rozvoje.

2. ZÁKLADNÍ INFORMACE

2.1. Úvod

Geograficky se jedná o velmi malé území, které je jako celek z hlediska sledování mimo rozlišovací úroveň záběru statistické služby (ČSÚ, i jiných šetření). Analýzy proto vycházejí z následujících dostupných informačních zdrojů:

- ze statistických údajů ČSÚ;
- z údajů ÚP;
- z údajů analýzy města Kutná Hora;
- z údajů analýzy Středočeského kraje;
- z údajů MAS Lípa pro venkov, z.s.;
- z údajů obce Soběšín.

Základní funkcí analýzy je poskytnout relevantní údaje potřebné k rozhodování. Dokument by měl identifikovat silné a slabé stránky analyzovaného území ve vybraných klíčových oblastech, a na základě této znalosti by měly být představiteli odpovědnými za rozvoj daného území identifikovány směry dalšího rozvoje. SRP musí přinést argumenty pro navrhovaná opatření v podobě identifikace potenciálu pro rozvoj nebo naopak ohrožení daného území.

Předkládaná analýza nese zásady komplexně zpracovávané analýzy, ale zaměřuje se jen na oblasti identifikovaného zájmu.

Zkoumaná obec Soběšín může mít vzhledem ke své rozloze a významu v zásadě dvě rozvojové tendence odvozené od schopnosti vlastního financování:

- rozvoj zcela nezávislý na okolí podmíněný silným potenciálem a vlastními zdroji finančních prostředků nebo alespoň jinými zdroji, které potřebné finanční prostředky použitelné na rozvoj dokáží generovat,
- rozvoj v souladu (a do značné míry podmíněně) s rozvojem okolních územních celků, nebo nadřazených územních celků z důvodu nutnosti financovat zamýšlený rozvoj z jiných než vlastních zdrojů. Těmito jinými územními celky mohou v tomto případě být:
 - a) město Kutná Hora;
 - b) obce na území MAS Lípa pro venkov, z.s.;
 - c) Středočeský kraj.

Na základě primárního zkoumání se jeví reálná druhá varianta, tedy rozvoj ve vzájemném souladu, součinnosti a partnerství s ostatními subjekty veřejné nebo samosprávné sféry. Bylo

by nanejvýš vhodné sladit rozvojovou činnost obce s rozvojovými trendy okolních větších měst a dalších větších celků a zároveň pro své rozvojové vize získat aktivní podporu občanů, neziskových nebo zájmových organizací, ale především podnikatelů z mikroregionu, území místní akční skupiny, případně i z okolí.

2.2. Vymezené území

2.2.1. Územní a administrativní členění

Středočeský kraj

Středočeský kraj leží uprostřed Čech. Velikostí, počtem obcí i obyvatel patří Středočeský kraj mezi největší kraje České republiky. Jeho rozloha (11 015 km²) zabírá 14 % území ČR a je cca 1,9krát větší, než je průměrná rozloha kraje v České republice. Kraj zcela obklopuje hlavní město Prahu a sousedí téměř se všemi českými kraji kromě Karlovarského a moravských krajů. Územně náleží k Českému masivu, který je jednou z nejstarších částí evropské pevniny. Nejvyšším bodem území je vrchol brdských hřebenů Tok (865 m n. m.) v okrese Příbram, nejnižším bodem je řečiště Labe (153 m n. m.) v okrese Mělník.

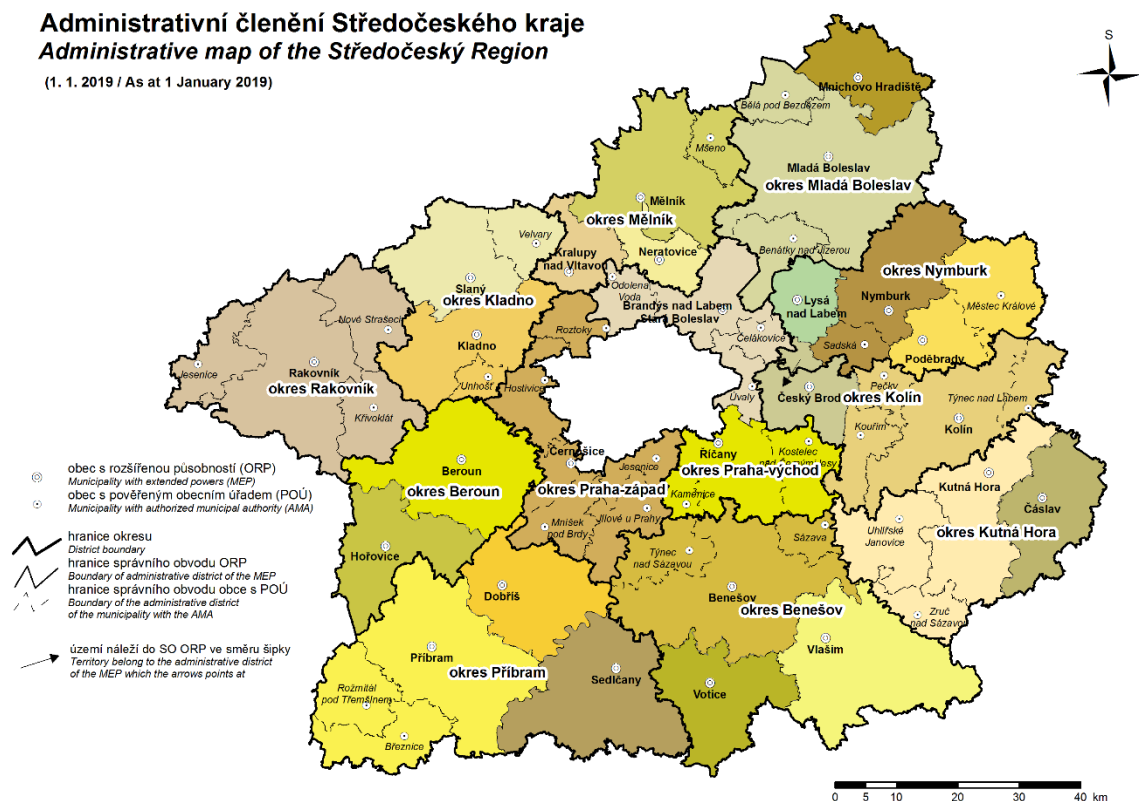
V roce 2014 bylo na území kraje 1 145 obcí. Největší počet obcí je soustředěn v okrese Příbram (121 obcí) a nejmenší počet obcí má okres Mělník (69 obcí). Statut města je přidělen 83 obcím, Kladno a Mladá Boleslav jsou navíc statutárními městy. Středočeský kraj jako jediný kraj nemá své krajské město, krajský úřad sídlí v hlavním městě Praze.

K 31. 12. 2014 měl Středočeský kraj 1 315 299 obyvatel, a byl nejlidnatějším regionem České republiky. Nejvíce lidnatým okresem Středočeského kraje byl v roce 2014 okres Praha-východ (164 002 obyvatel). Hustota zalidnění byla nejvyšší v okresech Praha-západ, Kladno a Praha-východ, kde dosáhla hodnoty přes 200 obyvatel na km².

Administrativně se kraj dělí na 26 správních obvodů obcí s rozšířenou působností, které k 1. 1. 2003 nahradily bývalé okresní úřady. Rozlohou je největší správní obvod s rozšířenou působností Příbram (8,5 % rozlohy Středočeského kraje). Nejmenší je správní obvod s rozšířenou působností Neratovice (1 % rozlohy Středočeského kraje).

Administrativní členění Středočeského kraje
Administrative map of the Středočeský Region

(1. 1. 2019 / As at 1 January 2019)

Mapa č. 1 Administrativní členění Středočeského kraje

Středočeský kraj je po Praze dlouhodobě druhým ekonomicky nejsilnějším krajem, měřeno podílem na celkovém HDP České republiky. Je pro něj typický rozvinutý průmysl a intenzivní zemědělská výroba, která je soustředěna v oblasti Polabí. Přestože kraj disponuje předpoklady a potenciálem pro rozvoj cestovního ruchu prozatím nepatří cestovní ruch mezi jeho klíčová odvětví.

Hlavními přírodními hodnotami Středočeského kraje je geomorfologická členitost krajiny s výrazným projevem vodních toků, rozsáhlé komplexy lesů s řadou porostů s relativně zachovalým přírodním charakterem. V neposlední řadě je významnou přírodní hodnotou pestrá geologická stavba a její projevy v krajině. Z hlediska vjemu krajiny je pak možno považovat za přírodní hodnotu i zachované části s málo narušeným krajinným rázem. Celkem zde lze nalézt 300 zvláště chráněných území (ZCHÚ), z toho šest chráněných krajinných oblastí.

Středočeský kraj	
 znak kraje	 vlajka kraje
Sídlo:	Praha
Zeměpisné souřadnice:	49°58' s. š., 14°30' v. d.
Hejtman:	Petra Pecková (nestr./STAN)
Rozloha:	10 928,44 km ²
Počet obyvatel:	1 385 141 (2020)
Hustota zalidnění:	126,7 obyvatel/km ²
Nejvyšší bod:	Tok (865 m)
Historické země	Čechy
Počet okresů:	12
Počet správních obvodů obcí s rozšířenou působností:	26
Počet správních obvodů obcí s pověřeným úřadem:	55
ISO 3166-2:	CZ-ST
CZ-NUTS:	CZ020
RZ:	S

Tabulka č. 1 Základní informace o Středočeském kraji

Okres Kutná Hora

Okres Kutná Hora je okres v jihovýchodní části Středočeského kraje. Sídlem jeho dřívějšího okresního úřadu bylo město Kutná Hora, které je dnes obcí s rozšířenou působností. Kromě jeho správního obvodu, okres obsahuje ještě obec s rozšířenou působností Čáslav.

V rámci kraje sousedí na jihozápadě s okresem Benešov, na západě s okresem Praha-východ a na severozápadě s okresem Kolín. Dále pak sousedí na severovýchodě a východě s okresy Pardubice a Chrudim Pardubického kraje a na jihovýchodě s okresem Havlíčkův Brod Kraje Vysočina.

Okres Kutná Hora se kromě dvou správních obvodů obcí s rozšířenou působností (Kutná Hora a Čáslav) dále člení na čtyři správní obvody obcí s pověřeným obecním úřadem (Kutná Hora, Čáslav, Uhlířské Janovice a Zruč nad Sázavou). Největšími městy jsou Kutná Hora (21 tisíc obyvatel) a Čáslav (10 tisíc obyvatel). Na území okresu leží celkem 88 obcí.

Povrch okresu, který se rozkládá mezi středními toky Labe a Sázavy, je rozmanitý, protože sem zasahuje Hornosázavská pahorkatina, Čáslavská kotlina i částečně Polabská nížina. Nejvyšším bodem je vrch Březina (555 m n. m.), nejnižší položené místo je v jeho severní části, kde potok Klejnárka opouští území okresu (198 m. n. m.). Okres má rozlohu 917 km², z toho v roce 2019 činila 64,9 % zemědělská půda a 23,8 % lesy. Hospodářství Kutnohorska bylo vždy založeno na zemědělství, z průmyslových podniků vyniká pouze tabáková společnost Philip Morris ČR. Okresem prochází silnice I. třídy číslo I/2, I/17 a I/38. Silnicemi II. třídy jsou II/111, II/125, II/126, II/327, II/335, II/336, II/337, II/338 a II/339. Důležitou je i železniční trať č. 230 přes Kolín.

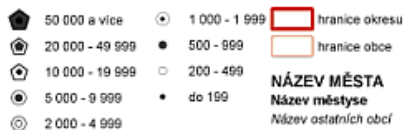
Na Kutnohorsku se nachází mnoho kulturních památek nesmírné historické hodnoty. Historické jádro města Kutná Hora je prohlášeno za státní památkovou rezervaci a město je zapsáno i do Seznamu světového přírodního a kulturního dědictví UNESCO. Jádro této památkové rezervace tvoří stavební celek vyšlý z gotického středověku, který dokumentuje prosperitu báňského podnikání. Ve 14. a 15. století byla Kutná Hora skutečnou pokladnicí státu, žilo zde 60 000 lidí. Za prací ve zdejších stříbrných dolech a hutích přicházeli lidé z celé Evropy.

Jednou z nejstarších památek je kostelík sv. Jana Pavla v Malíně u Kutné Hory, pocházející z 10. století. Důležitou událostí architektonického rázu pak bylo založení cisterciánského kláštera v Sedlci v roce 1142. Dřívější význam středověkého města Kutná Hora dokumentují kromě mnoha měšťanských domů např. katedrála sv. Barbory, tzv. Hrádek, Vlašský dvůr nebo kostel sv. Jakuba. V rámci okresu jsou důležitými i zámky Kačina nebo Žleby.

Na území okresu se nachází řada přírodních památek, největší je Žehušická obora o rozloze 246 ha, kde se daří jak domácím listnatým stromům, tak i cizím druhům jehličnanů. Skupiny stromů jsou zde zavlažovány důmyslnou sítí vodních cest. Nechybí zde ani rozsáhlé porosty luk s pasoucími se bílými jeleny a černou mutací daňka skvrnitého. Kromě obor se na území okresu vyskytuje i národní přírodní památka Kaňk, světově nejproslulejší paleontologická lokalita svrchní křídly, či národní přírodní památka Rybníček u Hořan, jediná lokalita v republice s výskytem rdestice hustolisté.

ADMINISTRATIVNÍ ROZDĚLENÍ OKRESU KUTNÁ HORA - STAV K 1.1.2008

Počet obyvatel v obci

Mapa č. 2 Administrativní rozdělení okresu Kutná Hora

K 31. 12. 2018 bylo v okrese Kutná Hora registrováno 1 649 dosažitelných uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce. Podílem nezaměstnaných osob, který činil 3,42 %, vykazoval okres Kutná Hora pátou nejvyšší nezaměstnanost mezi okresy Středočeského kraje.

Ke konci roku 2018 bylo zapsáno do registru ekonomických subjektů 16 773 podnikatelských subjektů, to představuje 4,9 % z celkového počtu ekonomických subjektů kraje. Podle převažující činnosti tvoří zemědělství a lesnictví 6,5 %, průmysl 12,3 %, stavebnictví 15,5 % a velkoobchod a maloobchod 21,0 %.

SO ORP Kutná Hora

Správní obvod obce s rozšířenou působností Kutná Hora je vymezen územím 51 obcí: Bernardov, Bludov, Bohdaneč, Církvice, Černíny, Červené Janovice, Čestín, Dolní Pohled, Hlízov, Horka II, Chabeřice, Chlístovice, Kácov, Kobylnice, Košice, Křesetice, Kutná Hora, Ledebč, Malešov, Miskovice, Nepoměřice, Nové Dvory, Onomyšl, Opatovice I, Paběnice, Pertoltice, Petrovice I, Petrovice II, Podveky, Rašovice, Rataje nad Sázavou, Řendějov, Samopše, Slavošov, Soběšín, Staňkovice, Sudějov, Suchdol, Svatý Mikuláš, Štipoklasy,

Třebětín, Uhlířské Janovice, Úmonín, Úžice, Vavřinec, Vidice, Vlastějovice, Zábोří nad Labem, Zbizuby, Zbraslavice, Zruč nad Sázavou.

Správní obvod je okrajovým obvodem Středočeského kraje, leží v jeho jihovýchodní části. Nejdelší hranici má na severozápadě se správním obvodem Kolín, na jihozápadě sousedí s obvodem Benešov a Vlašim, na východě so obvodem Čáslav, na jihozápadě asi 20 km tvoří hranici s krajem Vysočina. Nadmořská výška se pohybuje od 202 m n.m. (Hlízov) do 559 m n.m. (Třebětín), celkem 25 obcí na jih od Kutné Hory má nadmořskou výšku nad 400 m n.m.

Svojí rozlohou 64 255 ha se řadí na 5. místo v kraji (5,8 %), ale počtem obyvatel (48 929) až na 10. místo kraje (4,3 %).

SO ORP KUTNÁ HORA

Mapa č. 3 Administrativní členění SO ORP Kutná Hora

Ekonomiku správního obvodu charakterizuje především průmysl a zemědělství, v posledních letech je pak zaznamenán široký rozmach terciální sféry, spojený zejména s poskytováním služeb v této turisticky atraktivní oblasti.

Obec Soběšín

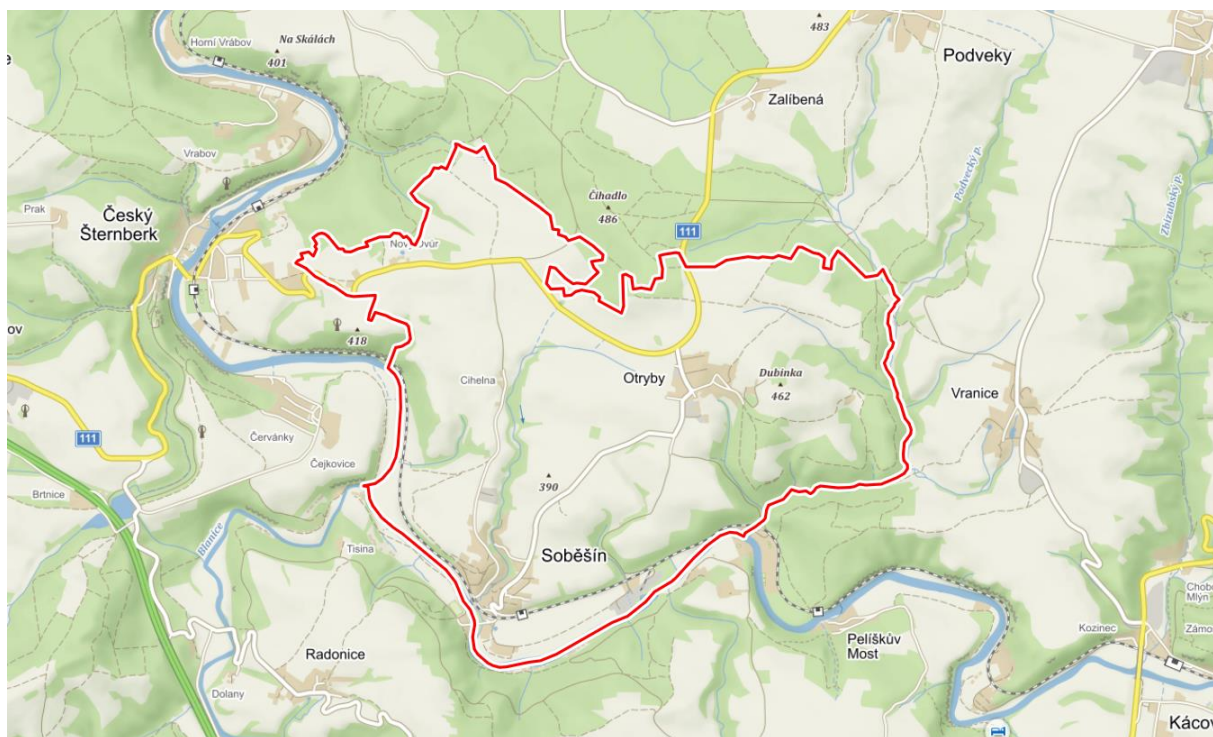
Soběšín	
Status:	obec
LAU 2 (obec):	CZ0205 534293
Kraj (NUTS 3):	Středočeský (CZ020)
Okres (LAU 1):	Kutná Hora (CZ0205)
Obec s rozšířenou působností:	Kutná Hora
Pověřená obec:	Uhlířské Janoviště
Katastrální území:	Soběšín
Katastrální výměra:	7,23 km ²
Počet obyvatel:	164 (2020)
Zeměpisné souřadnice:	49°47'28" s. š., 14°57'21" v. d.
Nadmořská výška:	434 m n. m.
PSC:	285 06
Části obce:	2
Základní sídelní jednotky	2
Katastrální území:	1
Adresa obecního úřadu:	Obecní úřad Soběšín Otryby 35 285 06 Sázava
Starosta:	Mgr. Jan Kaše
Oficiální web obce:	www.obecsobesin.cz

Tabulka č. 2 Základní informace - obec Soběšín

Současnost

Obec Soběšín se nachází v okrese Kutná Hora ve Středočeském kraji, na pravém břehu řeky Sázavy asi 29 km jihozápadně od Kutné Hory a 10 km jižně od města Sázava. U této obce se stéká řeka Sázava s řekou Blanící. Součástí obce je i místní část Otryby a samoty Cihelna, Nový Dvůr a pila Soběšín.

V obci se nachází základní škola a víceúčelové hřiště. Obě části obce, Otryby i Soběšín, mají své Sborny dobrovolných hasičů. V obci se také nachází prodejna potravin.

Mapa č. 4 Území obce Soběšín

Historie obce

Vzhledem k nalezeným archeologickým památkám, lze počátek souvislého osídlení obce Soběšín směřovat již k mladší době kamenné.

První písemná zmínka o sídle Soběšín pochází z roku 1291, kdy na tvrzi (nynějším domě čp. 20) byli usedlí vladykové ze Soběšína a vznikla zde první osada. Další zmínka pochází z roku 1413, kdy se připomíná Prokop ze Soběšína. Roku 1420 padl rytíř Aleš krk ze Soběšína v bitvě u Vyšehradu a roku 1448 byl Sokol ze Soběšína ve vojsku krále Jiřího. Od roku 1465 je jmenován pánem soběšínského „zboží“ Václav z Kochanova. V roce 1530 je zmiňována Anna z Lazec, paní na Soběšíně, po které pravděpodobně v témže roce zdědil Soběšín Mikuláš z Jeníšovic. Ten jej nechal roku 1544 zapsat Janu Skalkovi z Lazec a jeho synovi Kryštofovi. Roku 1572 získal Soběšín V. Čejka z Olbramovic a připojil jej ke kácovskému panství. V 17. století Čejka z Olbramovic prodal Soběšín Sezimovi z Wrtby pro jeho vnuka Jiřího Holického ze Šternberka a sídlo bylo připojeno ke Šternberku.

V Soběšíně se dochoval románsko-gotický kostel svatého Michala se zbytky románských nástěnných maleb, s obdélnou lodí, s apsidou a mohutnou západní věží ze 13. století. V roce

1315 se kostel uvádí jako farní; po bělohorské bitvě byl dán pod správu děkanů v Divišově a od roku 1787 byl filiálním Zdebuzevské fary.

Obrázek č. 1 Pohled na obec Soběšín

První zmínka o sídle Otryby pochází pak z roku 1322. Na místě byly dvě tvrze. Dnes zaniklá tvrz zde vznikla před rokem 1322, kdy zde seděl Bohuslav z Otryb. Roku 1395 zde pak pobýval Jan ze Soběšína, a to pravděpodobně do konce 14. století, kdy se majitelem Otryb uvádí Kunášek neboli Kuneš z Hodkova. Od té doby se staly majetkem Bohdaneckých z Hodkova. Od roku 1541 pak patřily Otryby Janu Holickému ze Šternberka. Pravděpodobně od této chvíle zůstaly Otryby součástí českošternberského panství.

Zachoval se zde jednoduší raně gotický kostel sv. Havla s půlkruhovou apsidou a s výtvarně bohatým severním portálem. Stavbu nechal vybudovat pravděpodobně sázavský klášter, jemuž stál tehdy v čele opat Reginald. V roce 1315 se uvádí tento kostel jako farní; po bitvě na Bílé Hoře byl filiálkou kostela divišovského a od roku 1787 byl filiálním Zdebuzevské fary.

Obrázek č. 2 Pohled na část obce Otryby

Obě sídla, Soběšín i Otryby, dnes tvoří obec s názvem Soběšín. V obci Soběšín byl v roce 1931 vybudován vodovodní řad, který byl následně v roce 1991 rozšířen a posílen. Obec prošla rozvojem i v oblasti elektrifikace a telekomunikací. Dnes, vzhledem ke své poloze v blízkosti řeky Sázavy, se jedná spíše o obec s převažujícím rekreačním potenciálem.

2.2.2. Partnerství a spolupráce

Obec Soběšín je součástí:

- Mikroregionu Uhlířskojanovicka a Středního Posázaví
- MAS Lípa pro venkov, z.s.
- Svazu měst a obcí ČR
- Sdružení místních samospráv ČR

Mikroregion Uhlířskojanovicka a Středního Posázaví

Sdružení obcí Uhlířskojanovicko a Středního Posázaví je dobrovolný svazek obcí založený v roce 2000 dle zákona o obcích v okrese Kolín a okrese Kutná Hora. Jeho sídlem je obec Uhlířské Janovice a jeho cílem jsou především investiční akce. Svazek obcí pravidelně vydává své noviny mikroregionu, ve kterých informuje o aktuálním dění na území celého sdružení. Mikroregion Uhlířskojanovicka a Středního Posázaví sdružuje celkem 20 obcí – Uhlířské Janovice, Kácov, Rataje nad Sázavou, Vavřinec, Košice, Nepoměřice, Samopše, Sudějov, Petrovice II, Podveky, Soběšín, Rašovice, Zbizuby, Úžice, Leděčko, Staňkovice, Čestín, Onomyšl, Církvice a Skvrňov.

MAS Lípa pro venkov, z.s.

Obec Soběšín leží na území působnosti MAS Lípa pro venkov, z.s. (MAS – místní akční skupina). MAS Lípa pro venkov z.s. vznikl v roce 2006 a jedná se o spolek registrovaný podle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Sdružuje zástupce dobrovolných svazků obcí, měst, obcí, podnikatelských subjektů, občanských iniciativ a odborníků, kteří se zabývají ekonomickou, sociální, kulturní, společenskou a správní činností a snaží se o oživení přírodního a kulturního dědictví regionu Kutnohorska a o jeho trvale udržitelný rozvoj.

MAS Lípa pro venkov, z.s. je spolek vyvíjející svou činnost v regionu, který je tvořen geografickou oblastí vymezenou katastrálními územími obcí, jejichž zastupitelstva schválila zařazení svého správního území do územní působnosti strategie komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD) na období 2014 – 2020.

Mapa č. 5 Místní akční skupina Lipa pro venkov, z.s.

Cílem MAS Lipa pro venkov, z.s. je zejména:

1. Komunitně vedený místní rozvoj uskutečňovaný na základě společné Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD).
2. Péče o kulturní a hospodářský rozvoj regionu a vytvoření podmínek pro co nejširší spolupráci při jeho obnově zejména v těchto oblastech:
 - a) zemědělství, údržba krajiny a realizace prvků systému ekologické stability;
 - b) obnova venkovského prostředí, zástavby, zvyků a tradic;
 - c) podpora drobného a středního podnikání ve venkovských oblastech;
 - d) ochrana kulturních a přírodních památek;
 - e) podpora rozvoje lidských zdrojů a sociálního začleňování;
 - f) rozvoj cestovního ruchu a vytváření provázané nabídky služeb turistům;
 - g) vzdělávání;
 - h) budování technické infrastruktury, údržba komunikací a systému dopravní obslužnosti;
 - i) propagace, popularizace a informační a publikační činnost týkající se rozvoje venkova.
3. Účast v národních i mezinárodních projektech spolupráce při obnově venkova.

Svaz měst a obcí

Svaz byl založen v roce 1989 jako nepolitická a dobrovolná organizace sdružující města a obce. Jeho kořeny však sahají až do roku 1907, kdy byl zformován jeho předchůdce – Svaz českých měst v království Českém. Svaz je partnerem pro vládní i parlamentní politickou reprezentaci.

Podílí se na přípravě a tvorbě návrhů legislativních opatření v oblastech týkajících se kompetencí obcí. Od roku 2004 je Svaz povinným připomínkovým místem, od roku 2005 pak pravidelně minimálně jednou ročně jedná s vládou na základě podepsané Dohody o spolupráci. Dílčí dohody byly postupně podepsány také se stěžejními rezorty.

Činnost Svazu je založena především na aktivitě starostů, primátorů a zastupitelů, kteří se nad rámec povinností ve svém městě či obci věnují i obecným problémům samosprávy. Jejich aktivity pak koordinují a rozhodnutí orgánů Svazu vykonávají zaměstnanci svazové kanceláře.

Hlavní cíle Svazu:

- prosazovat společné zájmy obcí a měst ČR všech velikostních kategorií a vytvářet příznivé podmínky k jejich rozvoji;
- podílet se na přípravě právních předpisů a dalších opatření vztahujících se k místní samosprávě;
- upozorňovat vládu, Parlament i mezinárodní instituce včas na to, jaký dopad mohou mít jimi připravovaná opatření na fungování obcí;
- posilovat ekonomickou samostatnost měst a obcí;
- informovat a vzdělávat zastupitele i pracovníky místních samospráv;
- napomáhat městům a obcím při čerpání dotací z Evropské unie i z národních zdrojů.

Sdružení místních samospráv

Sdružení místních samospráv ČR je nevládní apolitickou organizací s celostátní působností, která sdružuje a hájí zájmy obcí a měst v ČR. Ze širokého spektra aktivit ve prospěch samospráv lze zmínit především prosazování spravedlivého dělení daňových výnosů mezi obce a města v ČR (rozpočtové určení daní). Agenda SMS ČR dnes zahrnuje připomínkování nejrůznějších legislativních návrhů, prezentace a prosazování potřeb menších obcí a měst, hájení zájmů venkova a jeho obyvatel a spolupráce v boji proti korupci ve veřejné správě. SMS ČR je silným partnerem vlády, parlamentu i krajů v ČR.

Základní cíle sdružení jsou:

- hájení společných zájmů práv obcí a měst, sdružených ve Sdružení, podle principů a pravidel, jejichž ochranu Sdružení zajišťuje;
- poskytnutí platformy obcím a městům pro řešení problémů a otázek, které se dotýkají samospráv, a pro spolupráci s nevládním (neziskovým) sektorem.

Sdružení místních samospráv je dle čl. 5 odst. 1 písm. c), čl. 8 odst. 1, čl. 16 odst. 1, čl. 17 odst. 1 písm. c) Legislativních pravidel vlády řádným připomínkovým místem legislativních návrhů a jejich věcných návrhů, které se týkají obcí a měst. Své pozice využívá a připomínkuje nejrůznější připravované normy.

2.3. Geografická a demografická charakteristika

2.3.1. Geografické a přírodní podmínky

Z geomorfologického hlediska náleží oblast obce Soběšín do Vlašimské pahorkatiny v provincii v provincii Česká Vysočina.

Vlašimská pahorkatina je geomorfologický celek severovýchodní částí středočeské pahorkatiny, který se rozkládá na ploše 1 232 km² na pomezí středních a jižních Čech. Jedná se o poměrně členitou pahorkatinu v povodí Vltavy a Sázavy, s poměrně vysokou nadmořskou výškou - v průměru od 450 do 700 m n. m. Nejvyšším bodem Vlašimské pahorkatiny je Javorová skála (722,6 m n.m.), nejznámějším vrcholem je pak mýtický Velký Blaník (638 m n.m.). Vlašimská pahorkatina se dále dělí na dva podcelky:

- Mladovožickou pahorkatinu
- Voltickou vrchovinu.

Obec Soběšín náleží konkrétně do **Mladovožické pahorkatiny**. Nejvyšším bodem této pahorkatiny je zmiňovaný Velký Blaník (638 m n. m.). Nejnižší místo u Sázavy dosahuje 295 m n. m. Území o rozloze 739 km² se rozprostírá podél dolního toku Blanice, od Sudoměře u Tábora na jihu až k Sázavě na severu. Ve středu oblasti se nachází město Vlašim. Osu podcelku, jehož podloží budují horniny moldanubika (pararuly, ortoruly a migmatity), vytváří blanická brázda. V Mladovožické pahorkatině se nachází CHKO Blaník.

Dle biogeografického členění krajiny se obec Soběšín nachází v **Posázavském bioregionu**, jehož celková rozloha činí 1908 km². Posázavský bioregion leží na jihovýchodě středních Čech, zabírá východní část geomorfologického celku Benešovská pahorkatina a severní výběžky celků Vlašimská pahorkatina a Křemešnická vrchovina. Bioregion tvoří okraje Vysočiny vůči Polabí.

Bioregion je tvořen vrchovinou na žulách a rulách podél zaříznutého údolí Sázavy a jejích přítoků. Je charakteristický ochuzenou mezofilní biotou řazenou do acidofilních doubrav a podružně též květnatých bučin a dubohabřin, ve Zlatníkově systému do 4., bukového, v údolí Sázavy do 3., dubovo-bukového vegetačního stupně. Botanicky nejvýznamnější jsou drobné hadcové ostrůvky s výskytem řady druhů exklávního charakteru a jedním endemitem. Netypickou část tvoří přechodná území k okolním vysočinám s bikovými bučinami (např. Blaník a okolí) nebo přechody do Polabí, jako jsou ploché části na křídě a permu s ostrůvky dubohabřin a území odvodňovaná k Labi. Místa jsou dnes zachována fragmenty dubohabřin, ojediněle i rozsáhlejší celky bučin, převažují však kulturní bory a smrčiny, zcela dominuje orná

půda. Celé území, zvláště jeho severní část, je vlivem blízkosti Polabí relativně teplá, vlivem polohy na návětrném svahu Vysočiny i relativně vlhká. Srážky jsou podstatně vyšší než v okolí Prahy a Slapském bioregionu. Teploty obecně klesají od severozápadu k jihovýchodu a stejným směrem mírně narůstají srážky.

Reliéf má převážně ráz členité pahorkatiny s výškovou členitostí 75–150 m. Do této pahorkatiny jsou ovšem zařazena 70–160 m hluboká údolí Sázavy a jejích přítoků. Zde je reliéf členitější, má charakter ploché vrchoviny s výškovou členitostí 150–200 m, ojediněle až 240 m. Významným prvkem, umožňujícím kontakt s jižními Čechami, je Blanická brázda s mělce zaříznutým údolím Blanice. Jižní cíp brázdy má však reliéf charakteru vrchoviny. Na východním okraji brázdy, v okolí Blaníku, má reliéf ráz členité vrchoviny s výškovou členitostí až 280 m. Nejnižším bodem je údolí Sázavy u Kamenného Přívozu (asi 230 m), nejvyšším Velký Blaník (638 m). Typická výška v bioregionu je 320–540 m.

Současný stav krajiny

Severní část území je osídlena od neolitu, ostatní části byly zalesněny až do 11. století. Poměr bezlesí a lesa se od středověku prakticky nezměnil, lesy pokrývají 32 % bioregionu. Lesy jsou ojediněle přirozené a přírodě blízké, zachovaly se velmi hodnotné Voděradské bučiny, bučiny na Blaníku a fragmenty smíšených listnatých lesů v údolí Sázavy. Převážně však byly lesy změněny na kultury smrku, méně borovice či směsi obou dřevin. V okolí Kostelce nad Černými lesy jsou i kultury cizokrajných dřevin. U Jevan byla ve středověku vybudována kaskáda rybníků, větší jsou však na potocích v okolí Benešova (Konopišťský potok, Chotýšanka). Nad Želiví byly vybudovány ještě před II. světovou válkou tři nádrže, v 70. letech 20. stol. pak byla dokončena velmi rozsáhlá vodárenská nádrž Želivka (Švihov), která zatopila pestrou krajinu v údolí řeky v délce desítek kilometrů.

Ochrana přírody

V bioregionu bylo dosud vyhlášeno 25 MZCHÚ. Součástí bioregionu je CHKO Blaník, pro jejíž vyhlášení byl rozhodující krajinářský motiv. Mezi nejvýznamnější MZCHÚ patří rozlehlá NPR Voděradské bučiny, která chrání komplex acidofilních a květnatých bučin, a NPR Ve Studeném, která chrání zachovalé květnaté bučiny, habrové doubravy a suťové lesy v údolí Sázavy. Přirozené bučiny chrání také PR Velký Blaník, PP Vlčí rokle, PR Čížov a další. NPP Hadce u Želivky chrání hadcové bory s kriticky ohroženými druhy, k nimž patří např. kuříčka Smejkalova (*Minuartia smejkalii*), mochna Crantzova hadcová (*Potentilla crantzii* subsp. *serpentina*) a vítod hořký krátkokřídlý (*Polygala amara* subsp. *brachyptera*), rovněž v PP Hadce

u Hrnčír je motivem ochrany výskyt kuřičky Smejkalovy (*Minuartia smejkalii*). PR Podhrázský rybník a PP Částrovické rybníky mají význam především pro ptactvo, menší území PP Na Ostrově chrání význačnou lokalitu jalovce obecného (*Juniperus communis*) a PP Na Stříbrné hostí populaci lýkovce jedovatého (*Daphne mezereum*). Zachovalé rašelinné louky s ohroženými společenstvy chrání PR Podlesí.

2.3.2. Demografická charakteristika

K 31. 12. 2019 byl počet obyvatel obce Soběšín 164, z toho 87 mužů (53 %) a 77 žen (47 %). Bližší demografickou statistiku uvádíme níže v tabulkách:

		2015	2016	2017	2018	2019
Počet obyvatel celkem		143	142	146	155	164
v tom podle pohlaví	muži	73	75	80	83	87
	ženy	70	67	66	72	77
	0-14	8	9	8	12	15
	15-64	92	93	98	95	100
(let)		65 a více	43	40	48	49
Průměrný věk		50,8	50,2	50,1	50,1	49,5

Tabulka 1 Celkový počet obyvatel v obci (vždy k 31.12.)

Počet obyvatel obce je v průběhu posledních 4 let vzrůstající, což je dáno zejména přibývajícím počtem přistěhovalých osob. Bližší informace o pohybu obyvatelstva v obci Soběšín jsou k nalezení v tabulce č. 5.

	2015	2016	2017	2018	2019
Sňatky	1	-	3	1	-
Rozvody	1	1	-	-	-

Tabulka 2 Počet sňatků a rozvodů v obci Soběšín (vždy k 31.12.)

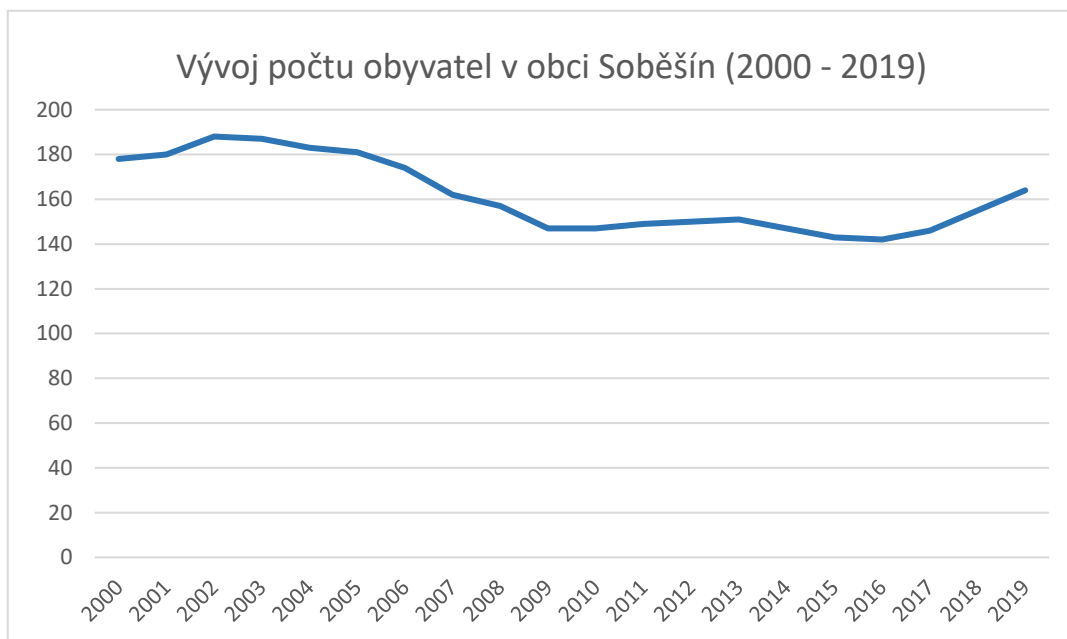
Tabulka č. 5 ukazuje vývoj a původ přírůstku a úbytku obyvatel v obci Soběšín v letech 2015–2019. Z tabulky je patrné, že počet obyvatel obce Soběšín je v průběhu let vzrůstající. Počet vystěhovalých je podstatně nižší než počet přistěhovalých.

	2015	2016	2017	2018	2019
Živě narození	1	2	-	1	2
Zemřelí	4	3	2	-	3

Přistěhovalí		7	11	9	12	12
Vystěhovalí		8	11	3	4	2
Přírůstek	přirozený	-3	-1	-2	1	-1
(úbytek)	stěhováním	-1	-	6	8	10
	celkový	-4	-1	4	9	9

Tabulka 3 Vývoj a původ přírůstku a úbytku obyvatel obce Soběšín

Vývoj počtu obyvatel v obci Soběšín ve Strategickém rozvojovém plánu vychází z Veřejné databáze Českého statistického úřadu a pro potřeby SRP je sledován od roku 2000.

Graf č. 1 Vývoj počtu obyvatel v obci Soběšín v letech 2000 - 2019

Na grafu je do roku 2002 jasně viditelný prvotní nárůst počtu obyvatel, kdy obec Soběšín měla v roce 2002 celkem 188 obyvatel, což byl nejvyšší počet obyvatel za posledních 20 let. Následovalo postupné snižování počtu obyvatel. Nejnižší počet obyvatel měla obec Soběšín v roce 2016, a to celkem 142. Od té doby dochází opětovně k postupnému zvyšování počtu obyvatel. Již z tabulky č. 5 na str. 24 vyplynulo, že v obci Soběšín se zvyšuje zejména počet přistěhovalých osob.

2.3.3. Vzdělanostní struktura

Popis vzdělanostní struktury obce Soběšín vychází z dat Sčítání lidu, bytů a domů 2011.

Obyvatelstvo podle nejvyššího ukončeného vzdělání				
		Celkem	muži	ženy
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let		139	66	73
z toho podle stupně vzdělání	bez vzdělání	-	-	-
	základní včetně neukončeného	31	7	24
	střední vč. vyučení (bez maturity)	54	32	22
	úplné střední (s maturitou)	30	15	15
	nástavbové studium	3	2	1
	vyšší odborné vzdělání	-	-	-
	vysokoškolské	10	2	8

Tabulka 4 Obyvatelstvo obce Soběšín podle nejvyššího ukončeného vzdělání (SLDB 2011)

Nejvíce obyvatel obce Soběšín má střední vzdělání bez maturity vč. vyučení (38,84 %) a základní vzdělání, včetně neukončeného (22,30 %). Vysokoškolské vzdělání má 7,19 % obyvatel obce a úplné střední s maturitou má 21,58 % obyvatel obce. Nástavbové vzdělání má 2,2 % obyvatel a vyšším odborným vzděláním nedisponuje nikdo z obyvatel obce Soběšín.

2.4. Ekonomický potenciál

2.4.1. Ekonomická aktivita podnikatelských subjektů

V obci Soběšín je dle zjištění 46 registrovaných podniků. Převládají podniky či činnosti spadající do oblasti Stavebnictví (cca 19,57 %) a dále pak činnosti v oblasti Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel (cca 17,39 %), v oblasti Zemědělství, lesnictví, rybářství (10,87 %) a v oblasti Dopravy a skladování (cca 8,69 %). Detailní rozbor lze vidět v tabulce č. 7 na straně 27. Hodnoty jsou uvedeny ze všech registrovaných podnikatelských subjektů.

Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti		
	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
Celkem	46	26
A Zemědělství, lesnictví, rybářství	5	4
B-E Průmysl celkem	2	2
F Stavebnictví	9	6
G Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	8	4
H Doprava a skladování	4	2
I Ubytování, stravování a pohostinství	3	1
J Informační a komunikační činnosti	1	1
K Peněžnictví a pojišťovnictví	1	1
L Činnosti v oblasti nemovitostí	2	.
M Profesní, vědecké a technické činnosti	3	3
N Administrativní a podpůrné činnosti	.	.
O Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	3	1
P Vzdělávání	.	.
Q Zdravotní a sociální péče	.	.
R Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	2	1
S Ostatní činnosti	1	.
X nezařazeno	.	.

Tabulka 5 Přehled podnikatelských subjektů na území obce Soběšín dle převažující činnosti

Vybrané podnikatelské subjekty se sídlem na území obce Soběšín:

- Karel Srb, zemědělský podnikatel
- Pizza Lourci, s.r.o.
- Ladislav Vodvárka, silniční nákladní doprava
- Jana Daňovičová, účetnické a auditorské práce
- Ladislav Pudil, zemědělský podnikatel

Podle ČSÚ bylo v obci Soběšín do 31. 12. 2019 evidováno 26 aktivních podnikatelských subjektů. Typově se v obci Soběšín nachází nejvíce Fyzických osob (25), zejména pak Fyzické osoby podnikající dle živnostenského zákona (20). Detailní rozdělení podle skupin je znázorněno v tabulce č. 8.

Podnikatelské subjekty podle právní formy		
	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
Celkem	46	26
Fyzické osoby	39	25
Fyzické osoby podnikající dle živnostenského zákona	33	20
Fyzické osoby podnikající dle jiného než živnostenského zákona	1	1
Zemědělství podnikatelé	5	4
Právnícké osoby	7	1
Obchodní společnosti	1	.
akciové společnosti	.	.
Družstva	.	.

Tabulka 6 Podnikatelské subjekty na území obce Soběšín podle právní formy

2.4.2. Ekonomická aktivita obyvatel

Popis ekonomické aktivity obyvatelstva obce Soběšín vychází z dostupných dat Veřejné databáze ČSÚ - definitivní výsledky podle obvyklého pobytu k datu 26. 3. 2011.

		Celkem	muži	ženy
Ekonomicky aktivní celkem		70	39	31
v tom	zaměstnaní	65	36	29
	z toho podle postavení v zaměstnanci	44	21	23
	zaměstnání			
	zaměstnavatelé	1	1	-
	pracující na vlastní účet	14	11	3
	ze zaměstnaných			
	pracující důchodci	3	1	2
	ženy na mateřské dovolené	-	-	-
	nezaměstnaní	5	3	2
Ekonomicky neaktivní celkem		67	23	44
z	nepracující důchodci	57	20	37
toho	žáci, studenti, učni	7	2	5
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou		9	7	2

Tabulka 7 Přehled ekonomické aktivity obyvatel obce Soběšín

Z celkového počtu obyvatel bylo dle zjištění ekonomicky aktivních 70 obyvatel, což je 46,98 % z celkového počtu obyvatel v roce sčítání, z toho 65 zaměstnaných a 5 nezaměstnaných. Ekonomicky neaktivních bylo 67 obyvatel, tedy 44,97 %, v tom jsou zahrnuti nepracující důchodci, žáci, učni, studenti. Aktivita nebyla zjištěna u 9 obyvatel.

2.4.3. Nezaměstnanost a zaměstnanost obyvatel obce

Ministerstvo práce a sociálních věcí počínaje lednem 2013 přešlo na nový ukazatel registrované nezaměstnanosti v ČR s názvem Podíl nezaměstnaných osob, který vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let ze všech obyvatel ve stejném věku. Obec Soběšín náleží do Středočeského kraje, okresu Kutná Hora. Analýza dat z let 2014-2019 ukazuje, vývoj nezaměstnanosti v obci Soběšín.

Období	Obyvatelstvo 15-64	Uchazeči o zaměstnání	Dosažitelní uchazeči o zaměstnání	Podíl nezaměstna ných osob v %	Volná místa	Podíl nezaměst nanosti v ČR v %
2019	100	7	7	7,4	-	2,9
2018	95	2	2	2,0	-	3,1
2017	98	1	1	1,1	-	3,8
2016	93	4	4	4,3	-	5,2
2015	92	5	5	5,2	-	6,2
2014	97	3	3	2,9	-	7,5

Tabulka 8 Nezaměstnanost v obci Soběšín v letech 2014 – 2019 (vždy k 31.12.)

2.5. Zemědělství

Dle ČSÚ má obec Soběšín katastrální výměru 723,73 ha, z celkové výměry obce tvoří: 69,18 % zemědělská půda (z toho 84,37 % orná půda); nezemědělská půda tvoří 30,82 %, z toho 62,93 % lesní pozemek, 5,63 % vodní plocha, 4,54 % zastavěná plocha a nádvoří a 26,90 % ostatní plocha.

Druhy pozemků (ha)		
	31. 12. 2018	31. 12. 2019
Celková výměra	723,73	723,73
Zemědělská půda	500,66	500,64
Orná půda	422,39	422,37
Chmelnice	-	-
Vinice	-	-
Zahrada	11,54	11,54
Ovocný sad	0,41	0,41
Trvalý travní porost	66,32	66,32
Nezemědělská půda	223,07	223,09
Lesní pozemek	140,38	140,38
Vodní plocha	12,55	12,55
Zastavěná plocha a nádvoří	10,12	10,13
Ostatní plocha	60,01	60,02

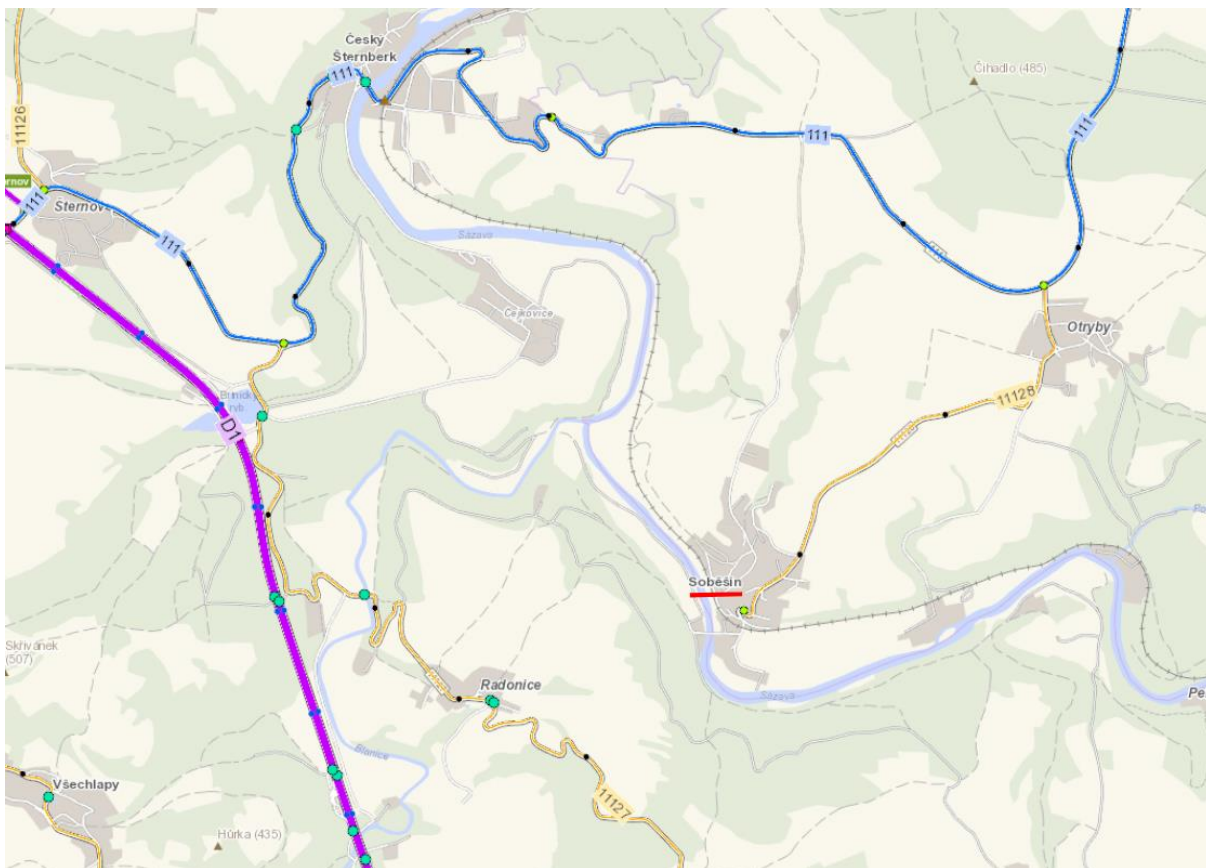
Tabulka 9 Druhy pozemků na území obce Soběšín

Na území obce Soběšín zaujímá zemědělská půda 69,18 % celkové katastrální výměry. Soběšín tak leží spíše v zemědělsky obhospodařované krajině s vysokými krajinnými a přírodními hodnotami. Tyto pozemky jsou v drtivé většině ve vlastnictví společnosti ZAS Zbizuby, a.s. a dále zde hospodáří soukromí zemědělští podnikatelé Karel Srb, Martin Malý, Lukáš Pudil či Zdeněk Sternberg.

Hlavní náplní činnosti společnosti ZAS Zbizuby, a.s. je rostlinná výroba, zejména pěstování obilovin, řepky ozimé, kukuřice, brambor, jetele a vojtěšky. Společnost dále chová cca 1056 kusů skotu, z toho cca 398 kusů dojných krav.

2.6. Dopravní a technická infrastruktura

2.6.1. Dopravní infrastruktura

Mapa č. 6 Dopravní mapa obce Soběšín

Silniční doprava

Obcí Soběšín prochází silnice III/11128, která propojuje Soběšín s místní částí Otryby a je dále napojena na komunikaci II. třídy č. 111. Po silnici II/111 lze dojet z Nechyby, přes Český Šternberk do Bystřice, kde se tato komunikace napojuje na komunikaci I. třídy č.3. U Šternova se lze komunikací II/111 napojit na dálnici D 1 vedoucí z Prahy přes Brno, Kroměříž do Ostravy a dále do Polské republiky.

S obcí s rozšířenou působností, Kutnou Horou, pak spojují obec Soběšín komunikace II. třídy č. 125 z Nechyby do Uhlířských Janovic a komunikace II. třídy č. 337 a 126.

Mimo komunikaci III/11128 doplňují silniční síť v obci Soběšín jen místní a účelové komunikace.

Železniční doprava

Řešeným územím prochází železniční trať č. 212 Čerčany – Světlá nad Sázavou. Jde o 91 km dlouhou regionální trať, která vede převážně údolím řeky Sázavy a prochází 8 tunely. Na trati byl zahájen provoz již v roce 1901. Trať pro svůj malebný charakter a turistický potenciál je oblíbeným úsekem pro konání historických jízd s parními lokomotivami, historickými motorovými lokomotivami a motorovými vozy. Trať je někdy nazývána jako Posázavský pacifik.

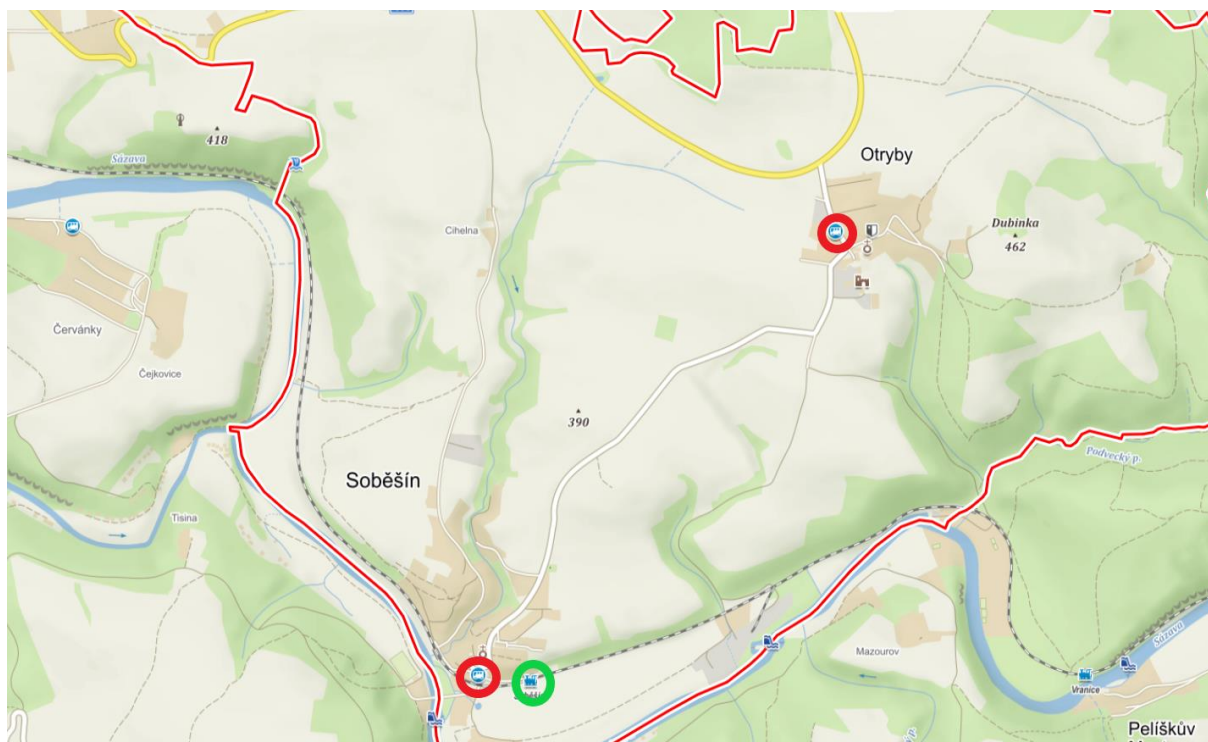

Obrázek č. 3 Železniční trať č. 212

Soběšín je z dopravního hlediska nákladištěm se zastávkou. Nachází se na trati mezi Kácovem a Leděčkem, návštěvníkům dobře na očích. Hned za výjezdem z druhého kácovského tunelu odbočuje z trati vlečka k soběšínské pile. Samotná zastávka leží v těsném sousedství velkého viaduktu před Leděčkem. V zastávce je jedna krátká manipulační kolej pro potřeby dřevařské vlečky. Zastávka spadá pod obvod stanice Leděčko.

V Čerčanech navazuje regionální trať č. 212 na železniční trať č. 221 Praha České Budějovice, která je součástí IV. tranzitního koridoru a zajišťuje tak spojení obce Soběšín s dalšími částmi ČR i zahraničím.

Autobusová doprava

Mapa č. 7 Vyznačení autobusových a vlakových zastávek na území obce Soběšín

V katastru obce Soběšín se nachází 1 autobusová zastávka v obou směrech, stejně je tomu i v místní části obce Otryby. Tyto autobusové zastávky jsou součástí autobusového spoje, který zajišťuje spojení mezi obcí Soběšín a okolními obcemi (Podveky, Rataje nad Sázavou, Samopše a Úžice), včetně města Sázava. Ze Sázavy je pak možné pokračovat jinými autobusovými spoji do Uhlířských Janovic, Benešova či Kolína.

Cyklistika

Cyklistika jako subsystém dopravy plní funkci přepravy osob. Současně však zasahuje i do oblasti sportovní a rekreační. Užívání jízdních kol neohrožuje životní prostředí a podporuje rozvoj místního hospodářství. Územím obce Soběšín, resp. místní částí Otryby prochází cyklostezka č. 19, která je dále směřována z Českého Šternberka do Podvek, Ratají nad Sázavou, Sázavy, Hvězdonic až do Čerčan. Trasa vede z velké části kolem řeky Sázavy a je tak velkým turistickým lákadlem. Tato cyklostezka je nazývána jako Posázavská a v její jižní části, ve Zruči nad Sázavou pokračuje napříč krajem Vysočina. Cyklostezka je dlouhá cca 240 km.

Celkově lze tedy konstatovat, že i když obcí Soběšín neprochází významná komunikační síť, je svou polohou dobře dopravně napojena na okolí Středočeského kraje i na dopravní infrastrukturu republikového a mezinárodního významu.

2.6.2. Technická infrastruktura

Zásobování pitnou vodou

Celá obec Soběšín využívá k zásobování pitnou vodou převážně vlastní zdroje. Každé sídlo má svůj nezávislý vodovodní řad využívající místních zdrojů vody.

V samotné části Soběšín je zásobování pitnou vodou zajištěno z veřejného vodovodního řadu, který byl vybudován v roce 1931 a roku 1991 byl rozšířen a posílen. Rozvodné potrubí je však částečně ve špatném technickém stavu a je nutné tak počítat s jeho rekonstrukcí. Sídlo je zásobováno z 2 vodních zdrojů umístěných v severní části nad sídlem Soběšín:

- jímací zářez pod Cihelnou, v údolí Soběšínského potoka;
- studna v severovýchodní části na louce na okraji lesa k Blanici.

Voda z těchto zdrojů je shromažďována ve vodojemu situovaném v údolí Soběšínského potoka. Odtud je pak voda přiváděna do sídla. Stávající vodovod má dostatečnou kapacitu a umožňuje další případné rozšíření zástavby sídla Soběšín.

Většina objektů části Otryby je pak zásobována také z vodovodního řadu vybudovaného v letech 1993 - 1995, který využívá vodního zdroje u lesa:

- prameniště Loučky na území obce Podveky.

Ze studní prameniště je voda svedena do čerpací stanice a dále je vedena do železobetonového vodojemu situovaného pod lesem s místním názvem Dubinka východně od sídla Otryby. I tento samostatný vodovod má dostatečnou kapacitu a umožňuje další rozšíření zástavby. Nepřipojené objekty na veřejný vodovod jsou zásobeny kopanými nebo vrtanými soukromými studnami.

Potřeba požární vody pro sídlo Otryby je v současnosti zajištěna z vodovodních hydrantů a místní kašny a pro sídlo Soběšín pak z řeky Sázavy a z hydrantů.

Kanalizace a čištění odpadních vod

Obec Soběšín nemá vybudovanou veřejnou kanalizační síť. V obci je dešťová kanalizace, která je však ve špatném technickém stavu. Likvidace odpadních vod v obci Soběšín probíhá individuálně, především jímáním v žumpách a následným odvozem.

Obec Soběšín má zpracované návrhy dokumentací na výstavbu oddělené kanalizace se samostatnými ČOV pro jednotlivá sídla obce. Vzhledem k finanční náročnosti a polohou obce (nepříznivá konfigurace terénu s velkými sklony a rozptýlené zdroje odpadních vod) nelze však v dohledné době počítat s její výstavbou.

Plynofikace

Obec Soběšín není plynofikována a s budoucí plynofikací se ani nepočítá. Územím neprochází žádný dostupný plynovod pro napojení. Nejbližší možné místo pro napojení s dostatečnou kapacitou je na VTL v Sázavě, případně na plánovaný VTL v Uhlířských Janovicích. Plynofikace obce tak není reálná.

Potřeba spotřebitelů v obci Soběšín je tak pokrývána dodávkami PB v tlakových nádobách anebo zkapalněného uhlovodíkového plynu do tlakových zásobníků.

Zásobování elektrickou energií

V severní části území obce Soběšín prochází nadřazená trasa VVN 400 kV střední Čechy. Dále územím prochází trasa energetických soustav VN 110 kV.

Území obce Soběšín je napájeno elektrickou energií částečně vrchním vedením 22 kV soustavou IT převážně z rozvodny 110/22 kV v Uhlířských Janovicích k trafostanici a odtud sekundárním vedením, částečně vrchním. Obec Soběšín představuje z hlediska napájení elektrickou energií 3 samostatná území. Jedná se o vlastní sídlo Soběšín, pilu a část Otryby.

V obci Soběšín jsou 3 trafostanice (Soběšín obec, Soběšín tábor a Soběšín pila), z nichž trafostanice Soběšín tábor a Soběšín pila jsou umístěny mimo zastavěnou část obce. V Otrybech je pak 1 stožárová trafostanice.

Stávající síť neodpovídá požadavkům na kvalitní zásobování elektrickou energií a je tak nutné posílení stávajících trafostanic.

Nakládání s odpady

Obec Soběšín má v rámci Programu odpadového hospodářství zpracovaný systém nakládání s tuhými komunálními odpady. V obci tak probíhá řízený sběr odpadu do běžných sběrných nádob, zvláštních sběrných nádob a velkoobjemových kontejnerů umístěných v obci a jeho následný svoz na regionální provozovanou skládku Blato, která vyhovuje současným předpisům pro ukládání komunálního odpadu a má dostatečnou kapacitu.

Kovový odpad i bioodpad je občany shromažďován a obec zajišťuje hromadný sběr a svoz. Sběr nebezpečných složek komunálního odpadu je zajišťován 2x ročně na vyhlášených sběrných místech a je následně odvážen. Obec Soběšín zajišťuje dle zájmu i úplatný odvoz stavební sutě.

2.7. Služby pro obyvatele obce

2.7.1. Bydlení

Podle ČSÚ je v obci Soběšín celkem 117 domů, z toho 115 rodinných domů a 2 bytové domy. Bližší informace jsou uvedeny v tabulce níže.

Domovní fond						
			Celkem	rodinné domy	bytové domy	ostatní budovy
Domy úhrnem			117	115	2	-
Domy obydlené			58	56	2	-
z toho podle vlastnictví domu	fyzická osoba		52	51	1	-
	obec, stát		-	-	-	-
	bytové družstvo		-	-	-	-
	spoluvlastnictví		2	1	1	-
	vlastníků bytů					
z toho podle období výstavby nebo rekonstrukce domu	1919 a dříve		8	8	-	-
	1920 - 1970		21	21	-	-
	1971 - 1980		9	7	2	-
	1981 - 1990		8	8	-	-
	1991 - 2000		5	5	-	-
	2001 - 2011		2	2	-	-

Tabulka 10 Domovní fond v obci Soběšín (SLDB 2011)

2.7.2. Školství

Mateřská škola

V obci Soběšín se nenachází mateřská škola. Nejbližší mateřská škola se nachází v obci Kácov, Ratajích nad Sázavou či Uhlířských Janovicích. Uhlířské Janovice jsou obcí s pověřeným obecním úřadem a jsou tak spádovou obcí pro obec Soběšín. Zde je i směřována předškolní a školní výuka dětí z obce Soběšín. Vzhledem k horší dopravní dostupnosti však mnoho dětí dojíždí spíše do nedalekých Ratají nad Sázavou.

Základní a další vyšší vzdělání

Vzhledem ke zmiňované spádovosti obce Soběšín k obci Uhlířské Janovice, je i zde směřováno základní školství, avšak děti z obce Soběšín pro lepší dopravní dostupnost využívají spíše

školství v nedalekých Ratajích nad Sázavou. Uhlířské Janovice pak dále disponují kromě mateřských a základních škol také školou zvláštní.

Střední školy je pak možné navštěvovat v okresním městě Kutná Hora či Čáslavi. Někteří studenti středních či vysokých škol však dojíždějí, vzhledem k poptávce po jiných oborech, spíše mimo okres. Velmi výhodná se jeví dostupnost do hlavního města Prahy. Zde je však riziko trvalého odchodu mladých lidí mimo obec a následného vylidňování území.

2.7.3. Zdravotnictví a sociální péče

V obci Soběšín se nenachází zdravotní středisko. Sociálních služeb lze využít v nedalekých Ratajích nad Sázavou v Domově Iván. Praktického lékaře pak je možné navštívit v Kácově, Uhlířských Janovicích, Kutné Hoře nebo Zruči nad Sázavou. Dětské lékaře pak nalezneme v Uhlířských Janovicích, Kutné Hoře nebo Čáslavi. Nejbližší nemocnice je pak v okresním městě Kutná Hora a v Ledčci nad Sázavou. Komplexní zdravotní a sociální péče je pak možné využít také v hlavním městě Praze, jako centru Středočeského kraje.

2.7.4. Občanská vybavenost

Pojem občanská vybavenost zahrnuje vše, co lidé potřebují v místě svého bydliště. Do tohoto pojmu spadají školy, včetně mateřských, ordinace praktického lékaře a polikliniky, dále také lékárny, obchody, knihovny a pošty. Dá se říci, že dostupnost občanské vybavenosti je jedním z faktorů, které jsou podmínkou kvalitního bydlení.

Instituce občanské vybavenosti	Výskyt v obci
Pošta	NE
Mateřská škola	NE
Základní škola	NE
Zdravotnické zařízení	NE
Zásahová jednotka SDH	ANO
Knihovna	ANO
Obchod	ANO
Hřiště	ANO
Hřbitov	ANO

Tabulka 11 Instituce občanské vybavenosti v obci Soběšín

Obec Soběšín nepatří z hlediska občanské vybavenosti mezi dobře vybavené obce, ale vzhledem k dostupnosti do spádových obcí lze říci, že občanská vybavenost zdejšími obyvatelům ve velké míře neschází. Vhodnou občanskou vybavenost je však nutné rozšířit zejména z důvodu vzrůstajícího rekreačního potenciálu obce.

2.7.5. Informovanost, komunikace a prezentace obce

Obec Soběšín poskytuje svým občanům informace několika způsoby:

- pomocí webových stránek obce www.obecsobesin.cz;
- úřední deskou;
- místním rozhlasem.

2.8. Volný čas v obci

Spolková činnost v obci by se měla významně podílet na sounáležitosti obyvatel s daným územím, přispívat ke zvýšení vzdělanosti, nabízet širokou škálu volnočasových a sportovních aktivit, a proto je potřeba podporovat její rozvoj.

V obci Soběšín působí tyto organizace:

- **SH ČMS - sbor dobrovolných hasičů Soběšín** byl založen v roce 1995 a v roce následujícím pak také **SH ČMS – sbor dobrovolných hasičů Otryby**. Oba sbory jsou úspěšné v požárních sportech, při pořádání společenských akcí a nápomocni chodu obce.
- **Tělovýchovná jednota Soběšín**, která působí v rámci fotbalového hřiště umístěného v obci Soběšín.

Ať už obec Soběšín, tak všechny spolky a zájmová sdružení na jejím území jsou pořadateli či spolupřeradateli nejrozličnějších sportovních, kulturních a společenských akcí jako např. Pohárové soutěže Sboru dobrovolných hasičů, sportovní soutěže, masopustní průvod, Mikulášská nadílka, Obecní plesy, Dětské dny apod.

Za zmínku pro využití volného času stojí i **Masarykův tábor YMCA – Soběšín** nacházející se v údolí řeky Sázavy. Jeho velkou výhodou je krátká vzdálenost od Prahy (41 km po D1 + 10 km). Posázavská přírodní romantika je v okolí tábora umocněna bohatou nabídkou historických památek. Samotný tábor leží v příjemné scénérii lesoparku s centrální loukou vhodnou pro stanování či sportování.

Masarykův tábor YMCA nabízí ubytování ve 3 typech chat a všem ubytovaným je k dispozici několik sportovišť. Kromě zmiňované louky je možnost vyžití na volejbalových kurtech. Na

své si přijdou příznivci tenisu, stolního tenisu a pochopitelně pohybu ve spojení s řekou (loděnice).

2.9. Cestovní ruch

Obec Soběšín se nachází v turistickém regionu **Okolí Prahy**, který je totožný se Středočeským krajem.

Mapa č. 8 Mapa turistického regionu Okolí Prahy

Tento turistický region má významný potenciál cestovního ruchu, vycházející z přírodních a kulturně historických předpokladů, zejména v jižní a jihozápadní části a v nejsevernějších oblastech. Cestovní ruch ovlivňuje blízkost Prahy jako hlavního turistického cíle v České republice, což v některých směrech je využíváno jako výhoda, protože nad konkurenčními vztahy převažují vztahy spolupráce.

Dopravní dostupnost je dobrá, je zde síť dálnic a rychlostních komunikací z Prahy hvězdovitě se rozprostírajících do všech regionů a také uspokojující železniční síť zahrnující vysokorychlostní koridory i tratě regionálního významu s provozem vlaků příměstské i dálkové dopravy.

Region je odnepaměti úzce spjat s dějinami naší země. Jsou zde stovky míst se zajímavou historií a památkami - Libice, Stará Boleslav, Levý Hradec a Budeč, jména připomínající počátky českého státu a vládu Přemyslovců. Najdeme zde mnoho dalších vzácných historických památek, jakými jsou hrady Karlštejn, Křivoklát, Konopiště, Kokořín nebo Český Šternberk. Také pozdější šlechtická sídla, renesanční a barokní zámky se svými výstavnými zahradami, jsou jistě příjemným lákadlem pro návštěvníky. K nejpřitažlivějším patří Nelahozeves, Dobříš, Kačina, Hořovice nebo Žleby, ale nelze opomenout ani zámek v Lánech, letní sídlo prezidentů naší republiky.

Prakticky všechna města tohoto regionu se mohou pochlubit historickým jádrem. Skutečnou perlou mezi nimi je Kutná Hora, jejíž historické jádro bylo zapsáno do Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Ale i další města jako Kolín, Mělník, Slaný, Kladno, Beroun, Rakovník, Příbram, Benešov nabízejí mnohé.

Tato turistická destinace nezkłame ani milovníky přírodních krás. Rozprostírá se zde několik chráněných krajinných oblastí. Nejvýznamnější a největší je Křivoklátsko, jež tvoří rozsáhlý komplex smíšených lesů. Na tuto lokalitu navazuje geologicky zajímavá oblast Českého krasu. Jedná se o největší krasový útvar v Čechách se známými Koněpruskými jeskyněmi. Nesmíme zapomenout také na vrchy Velký a Malý Blaník. Je zde také CHKO Kokořínsko, pro kterou jsou typická kaňonovitá údolí s pískovcovými skalami. Územím protékají řeky Berounka, Vltava, Labe či Sázava, které vytvářejí malebné scenérie a romantická zákoutí. Zejména harmonická příroda kolem Berounky a Sázavy, stejně jako vodní díla na Vltavě, vybízejí k odpočinku a strávení příjemných chvil ve volném čase.

Největší přírodní skulptury v ČR, Čertovy hlavy, vytesal do pískovcových skal u Liběchova na okraji kokořínské pískovcové oblasti sochař V. Levý ve 40. letech 19. století.

Cyklistické stezky tvoří rozsáhlou síť, která je každým rokem rozšiřována o další zajímavé trasy. Cyklisté se mohou vydat na populární regionální cyklotrasy, např. Labskou nebo Posázavskou, či na dlouhé nadregionální trasy, jako jsou Greenways - Praha-Vídeň a Pražská stezka - Praha-Brno.

K dalším zajímavostem patří vinařství v Mělníku, které má velmi starou tradici ve městě na soutoku Vltavy a Labe. Každý rok v září se zde koná slavnostní vinobraní.

Nejcennější ukázky lidové architektury můžeme vidět v několika muzeích v přírodě. Skanzen v Třebízi představuje různé typy kamenného domu a roubené zvonice z oblasti Slánska, Muzeum lidových staveb v Kouřimi je zaměřeno na staré stavební techniky, Polabské národopisné muzeum v Přerově nad Labem soustřeďuje typické roubené stavby středního Polabí, stejně tak jako vznikající Muzeum vesnických staveb středního Povltaví ve Vysokém Chlumci. Kromě skanzenů se zde nachází několik významných vesnických památkových zón, jako jsou středověká jádra vsí Lensedly a Bošín. Příkladem ojedinělé roubené usedlosti ze 16.století je Hamousův statek ve Zbečně. Typickou středočeskou srubovou stavbou je také rodný dům národního buditele Josefa Jungmanna v Hudlicích. Dále zde najdeme hornické muzeum Příbram-Březové hory, největší svého druhu v ČR.

Cestovní ruch je strategicky zaměřen na tuzemské návštěvníky, přijíždějící z celé České republiky, významnou skupinou jsou turisté cestující do Prahy, kteří preferují pobyt mimo hlavní město a turisté projíždějící krajem, kteří jsou ochotni strávit v regionu určitý čas. Dále pak obyvatelé Prahy vyhledávající v časově a dopravně dostupném okolí nabídku pro krátkodobé pobyty. Samostatnými cílovými skupinami jsou návštěvníci přijíždějící z profesních důvodů, děti a mládež, senioři a lázeňští hosté.

Celková návštěvnost regionu je vzhledem k velikosti území pod celostátním průměrem. V absolutním počtu turistů je na 5. místě v republice (bez Prahy). Nejvíce zahraničních turistů je z Německa, Nizozemska a Polska. Ubytovací kapacity jsou s přihlédnutím k rozloze rovněž jedny z nejnižších.

V současnosti je nabídka směřována především do těchto oblastí cestovního ruchu:

- poznávací cestovní ruch - historie, hrady, zámky, sakrální objekty, technické atraktivity;
- rekreační cestovní ruch - rekreace u vodních ploch, příměstská rekreace;
- sportovní a aktivní cestovní ruch - pěší turistika a cykloturistika, vodní turistika a vodní sporty, týmové sporty, golf, v nejnižnější části omezeně zimní sporty;
- venkovská turistika a agroturistika;
- profesní cestovní ruch - kongresový, konference, vzdělávací aktivity, obchodní jednání;
- lázeňství a péče o zdraví v oblasti "severo-východ" - zejména Poděbrady.

Pro marketingové účely je celý turistický region Okolí Prahy rozdělen do 3 turistických oblastí:

- Střední Čechy – západ;
- Střední Čechy – jihovýchod;
- Střední Čechy – severovýchod – Polabí.

Obec Soběšín spadá do turistické oblasti **Střední Čechy – jihovýchod**.

Mapa č. 9 Turistická oblast Střední Čechy - jihovýchod

Turistická oblast Střední Čechy – jihovýchod je charakteristická těmito rysy:

- řeka Vltava, její vodní díla, Sázava, Posázaví, velká míra zalesnění a chráněná krajinná oblast Blaník - hora Blaník;
- Kutná Hora - památka UNESCO;
- zámky Konopiště, Jemniště, Vlašim aj., hrady - Český Šternberk, Říčany, sakrální památky - Boží hrob ve Voticích, kostel sv. Havla v Chotýšanech aj., lidová architektura - skanzen v Kouřimi;
- gastronomie - pivovar Velké Popovice;
- historické osobnosti - Svatopluk Čech (muzeum v Ostředku), Josef Lada, Josef Suk aj.

2.9.1. Turistické cíle a památky v obci a v okolí obce

Na území obce Soběšín a v jeho okolí se nachází několik historických památek.

Areál kostela sv. Havla v Otrybech

Kostely zasvěcené sv. Havlovi byly ve většině případů postavené v románském nebo raně gotickém slohu. To platí i o místním kostelíku. O vísce samotné je první písemná zmínka z roku 1291, ale v této době zde již stála tvrz i kostel. Po tvrzi toho již moc nenajdeme, její zbytky jsou údajně na dvoře některého ze statků. Kostelík tady stojí v celé kráse. Byl postaven v raně gotickém slohu někdy ve 2. polovině 13. století. Loď má obdélníkový půdorys a na východní straně k ní přiléhá půlkruhová apsida. Na severní stěně je zazděný portál původního vchodu z roku 1270. Mezi roky 1892 až 1893 proběhla větší rekonstrukce. Z této doby jsou novogotická okna a západní průčelí. Loď má plochý strop a uvnitř jistě upoutá vítězný oblouk. Vnitřní zařízení je novogotické. Na střeše kostela je umístěna štíhlá věžička. Okolo kostela byl v minulosti hřbitov. Na sklonku svého života tady působil katolický kněz, orientalista a cestovatel Alois Musil (1868 – 1944). Ještě k doplnění zmínka o sv. Havlovi. Údajně to byl irský mnich, který později působil v oblasti Bodamského jezera. Je často zobrazován s medvědem. Podle pověsti mu medvěd pomáhal se stavbou poustevny.

Obrázek č. 4 Kostel sv. Havla v Otrybech

Kostel sv. Archanděla Michaela v Soběšíně

Kostel byl postavený kolem roku 1250 pány ze Soběšína jako součást tvrze, střežící brod přes řeku Sázavu. Nejnovější poznatky, získané při nedávné opravě kostela, upřesnily nebo pozměnily pohled na tuto velmi cennou kulturní památku.

Lod' a presbytář s původním kamenným oltářem a svatostánkem, byly postaveny najednou a tvoří harmonický celek. Proto byl původní prostor raně gotického presbytáře obnoven, neboť je dokonale architektonicky propracovaný, a zároveň odpovídá současným bohoslužebným předpisům.

Unikátní je také středověká freska sv. Kryštofa, objevená v nadživotní velikosti na severní stěně lodi. Ze západního okna rozložitě barokní věže je překrásný pohled do údolí Sázavy, které protíná trasa Sázavského pacifiku.

Obrázek č. 5 Kostel sv. Archanděla Michaela v Soběšíně

Turistické cíle v okolí obce

Kutná Hora - město s historickým jádrem, zapsaným v seznamu kulturního dědictví UNESCO, představuje ojedinělý soubor středověké a barokní architektury, s více než třemi stovkami objektů. K rozkvětu města došlo za Václava II, kdy se zde razily mince ze stříbra vytěženého z okolních dolů. Zdejší Vlašský dvůr se stal ústřední královskou mincovnou a Václav IV. jej později změnil v reprezentační panovnické sídlo. Dnes si v něm návštěvníci mohou prohlédnout mincovní expozici a královskou audienční síň. Nejvyhledávanější památkou je chrám sv. Barbory, patronky horníků. Jedná se o unikátní stavbu vrcholně a pozdně gotické architektury. V interiéru upoutá kruchta s rokokovým zábradlím, sloupová kazatelna z roku 1655, rokokové varhany nebo gotické malby.

Obrázek č. 6 Pohled na Kutnou Horu

Klášter Sázava - byl založen počátkem 11. století jako benediktinské opatství se staroslověnskou liturgií. Počátkem 14. století došlo k přestavbě a z této doby pocházejí pozůstatky gotického kostela, krypta a kapitulní síň s nástěnnými malbami. Později barokně upravený klášter byl zrušen za Josefa II v roce 1785. Sázavský klášter je úzce spojený s životem a dílem poustevníka a patrona české země svatého Prokopa a patří k nejpozoruhodnějším poutním místům v Čechách.

Obrázek č. 7 Klášter Sázava

Zámek Kačina - je nejrozsáhlejším klasicistním objektem v Čechách. Nachází se v blízkosti města Kutná Hora a byl zbudován J.R.Chotkem během první poloviny 19. století uprostřed přírodně-krajinářského parku, založeného roku 1789. Chotkové přišli na Kutnohorskou již v roce 1764, kdy Jan Karel Chotek koupil Novodvorské panství. Chotkové patřili mezi nejvýznamnější české rody a spravovali statky Bělošice, Nové Dvory (Kutnohorskou) a Veltrusy. Janu Rudolfovi však barokní novodvorský zámek příliš nevyhovoval a nechal si postavit Kačinu, která splňovala jeho nejpřísnější nároky na reprezentaci muže jeho postavení. Autorem architektonického návrhu byl drážďanský architekt Ch. F. Schuricht, ale samotnou stavbu realizoval pražský stavební rada J. F. Joendel a v posledních letech arcibiskupský olomoucký stavební rada A. Arche. Ke stavbě zámku byla zvolena jediná vyvýšenina v širokém okolí, zvaná v Kačinách, vyhovující požadavku klasicistní estetiky stavět význačné budovy tak, aby vynikaly nad svým okolím. Středem zámecké dispozice se stala jednopatrová budova se středním vstupním portikem obráceným k východu, jehož jónské sloupy spojují obě podlaží budovy a nesou tympanon se sochařskou výzdobou, kterou podle návrhu J. Berglera vypracovali A. Schrott a V. Práchnér. Pod římsou je latinský nápis, na kterém je napsáno: JAN RUDOLF HRABĚ CHOTEK SOBĚ, PŘÁTELŮM A POTOMKŮM 1802-22. Reliéfy představují alegorie zemědělství, lovu a flóry. Jádrem této ústřední budovy je vstupní kruhový

sál, osvětlený oknem v kupoli, ke kterému se pojí další reprezentační místnosti jako taneční sál, jídelna a přijímací salóny.

Obrázek č. 8 Zámek Kačina

Hrad Český Šternberk – založil jej kolem roku 1241 Zdeslav z Divišova a pojmenoval jej podle rodového erbu, zlaté osmihroté hvězdy, a podle dobového zvyku poněmčovat názvy, tedy Sternberg (Stern = hvězda, Berg = hora), a přijal nový přídomek ze Sternberga.

Je pozoruhodné a výjimečné, že dodnes je hrad v držení tohoto rodu. Nyní je vlastněn už 20. generací potomků zakladatele. Roku 1467 byl hrad dobyt a poté opraven ve stylu pozdní gotiky. Vylepšen byl zejména obranný systém, byla postavena např. jižní předsunutá bašta s břitem tzv. Hladomorna, která dnes slouží jako vyhlídka. Velkorysá přestavba ve stylu raného baroka proběhla ve 2. polovině 17. století, kdy již hrad ztratil původní obrannou funkci a hledělo se spíše na pohodlí jeho obyvatel. Od této doby kamenné zdi gotického hradu skrývají zámecké interiéry. Díky proměně životního stylu začátkem 20. století byl hrad elektrifikován a vybudován byl vodovod i ústřední topení.

V rámci prohlídky hradu je možné navštívit 15 místností bohatě zařízených mobiliářem z různých stylových období, poznat významné členy sternberské rodiny a nahlédnout do jejich způsobu života. Návštěvníci se seznámí také s unikátní šternberskou kolekcí mědirytin z období třicetileté války, která je jednou z největších monotematických sbírek grafických listů v Evropě.

Obrázek č. 9 Hrad Český Šternberk

Hora Blaník - posvátný legendární český vrch. V těžkých chvílích naší historie byl vždy symbolem naděje na získání svobody a svébytnosti českého národa. Jedná se o dva zalesněné skalnaté vrchy Velký Blaník a Malý Blaník. Na vrcholu Velkého Blaníku stojí 30 m vysoká dřevěná rozhledna z roku 1941, která je ve tvaru husitské hlásky. Na vrcholu Malého Blaníku stojí zřícenina kaple sv. Máří Magdaleny, v níž prý duch posledního poustevníka střeží ukrytý poklad. Blaník je opředen mnoha nejružnějšími pověstmi, z nichž některé mají původ již v keltských dobách. Pověst o vojsku bojovníků spících v nitru hory, odkud vyjedou na pomoc svému lidu, je rozšířena v celém keltském světě. Nejznámější pověst vypráví o tom, že uvnitř hory odpočívá vojsko, které čeká, až bude českému národu nejhůře. Jeho velitelem je sám patron země České svatý Václav. Ve chvíli, kdy bude naše vlast v největší tísní, zazelená se suchý dub na Blaníku a pramen pod ním vydá tolik vody, že se studánka přeplní a voda poteče až po stráni dolů. Pak se v hoře otevře tzv. Veřejová skála, rytíři uvnitř se probudí z hlubokého spánku a pod vedením patrona české země vyrazí proti nepřítelům, porazí je a v Čechách nastane opět klid a mír.

Spolu se svým okolím se hora Blaník pro svou neporušenou přírodu staly chráněnou krajinnou oblastí v roce 1981.

Obrázek č. 10 Hora Blaník

2.10. Životní prostředí v obci

V území obce Soběšín lze rozlišit nejméně 5 základních krajinných celků:

- údolí Sázavy
- údolí Soběšínského potoka
- okolí Otryb
- údolí Podveckého potoka
- okolí Nového Dvora.

Údolí Sázavy je z hlediska krajinného rázu dobře dochované. Lze zde nalézt všechny hlavní typické znaky krajinného interiéru i exteriéru. Mezi zvláště cenné patří hluboce zaříznuté údolí řeky Sázavy na východní části území či nivy. Převažují zde plochy lesních porostů a rozptýlená zeleň.

Údolí Soběšínského potoka lze z hlediska krajinného rázu hodnotit jako částečně dochovaný. Podél potoka se rozšiřovala počátkem století zástavba. K hodnotě území nepřispívají pouze některé chatové stavby.

Okolí Otryb je hodnoceno jako velmi dochované území včetně původní struktury osídlení. V území vedle památkově chráněných objektů stojí budovy, které dodržují měřítko, obvyklé proporce a tvary střech. Výraznou dominantou území je objekt vodárny u Dubinky. Prostorové uplatnění nové zástavby je většinou neutrální. Chatová zástavba umístěná na vyvýšených polohách je pomocí zeleně vhodně začleněná do krajiny.

Údolí Podveckého potoka je mělké údolí, které je tvořeno nivami, doprovodnou zelení a lesními porosty. V území převažuje přírodní charakter.

Okolí Nového Dvora je území s relativně dobře dochovaným krajinným rázem. Většinu území tvoří rozsáhlé plochy zemědělské půdy. Malé druhové bohatství biotopů zde rozšiřují remízky a ojedinělé intenzivní, výjimečně polokulturní louky.

Prvky ÚSES

Na území obce se uplatňují prvky územního systému ekologické stability (ÚSES) lokálního významu i regionálního a nadregionálního významu.

Zájmovým územím tak prochází nadregionální biokoridor ÚSES K61 – K124. Řešení ÚSES využívá jako základ ekologicky hodnotné lokality v území, osa bučinné části je vymezena v lesních komplexech. Na řešeném území má biokoridor cca 3500m a je částečně funkční.

Nefunkční část je vymezena na orné půdě, kde bude třeba postupně založit travní porost a přirozenou dřevinou skladbu.

Regionální biokoridor o délce cca 4200m prochází údolím řeky Sázavy a využívá původní vodní nadregionální ÚSES vedený Sázavou, který byl později zrušen.

Lokální biocentra a biokoridory

Označení, název	popis
LBC Vranice	Je navržené biocentrum na území o ploše cca 1 ha a využívá existující údolí Podveckého potoka s břehovými porosty. Částečně je vymezeno na lesních porostech.
LBK Podvecký potok	Funkční biokoridor využívající existující údolní nivu s vlhkými loukami a břehovými porosty, šířka je 15 – 27 m, délka je 1381 m.
LBK 1169203	Funkční biokoridor využívající existující údolní nivu s vlhkými loukami a břehovými porosty a částečně lesní porost. Šířka je 25-65 m a délka 219,66 m.
LBK Hůrka	Vstupuje na území obce v západní části území od obce Český Šternberk a navazuje na lokální biocentrum na řece Sázavě. Je částečně funkční a využívá vodního toku s břehovými porosty. Šířka 15- 40m.
LBK V loučkách	Je navržen na orné půdě, předpokládá se založení travnatého pásu s občasnými porosty dřevin min. šířky 15-50m, délky 556,8m.
LBC U cihelny	Funkční biocentrum zaujímající plochu 5 ha a využívající existující údolí potoka s břehovými porosty.
LBC Koberka	Je navrženo s plochou cca 3ha a je vymezeno na lesních porostech, u kterých se předpokládá podpora přirozené druhové skladby – habr, dub, buk.
LBC K Blanici	Je navrženo s plochou cca 3ha a využívá existující údolní nivu Sázavy s břehovými porosty a zářez

	drobného vodního toku ve svahu je rozděleno železnicí.
LBC U pily	Je navrženo, zaujímá plochu cca 3ha a využívá existující údolní nivu Sázavy s břehovými porosty, z větší části leží mimo území obce Soběšín.
LBC U Chobota	Je navrženo, zaujímá plochu cca 3ha a využívá existující údolní nivu Sázavy s břehovými porosty a lesní porosty, z větší části leží mimo území obce Soběšín.

Tabulka 12 Označení biocenter a biokoridorů na území obce Soběšín

3. ROZVOJOVÝ PLÁN OBCE

Strategická vize rozvoje obce Soběšín popisuje základní strategickou orientaci obce, která deklaruje, čeho chce obec realizací rozvojové strategie v daném časovém horizontu (tj. do roku 2030) dosáhnout.

Obec Soběšín leží ve velmi členitém kraji Českomoravské vrchoviny 36 km od Kutné Hory a 28 km od Benešova. Soběšínem protéká řeka Sázava, která zároveň tvoří hranici mezi těmito dvěma okresy. Dnes, vzhledem ke své poloze v blízkosti řeky Sázavy, se jedná spíše o obec s převažujícím rekreačním potenciálem.

V obci Soběšín se nachází zajímavé pamětihodnosti např. kostel sv. Havla v místní části Otryby a kostel sv. Archanděla Michaela v Soběšíně.

Jedním z primárních rozvojových cílů je rozvoj infrastruktury obce a podpora životního prostředí.

Vize:

Obec Soběšín:

- *Malebné prostředí nabízející kvalitní a stabilní zázemí pro život mladých i seniorů.*
- *Zelený život v obci v kontextu rozvoje životního prostředí.*
- *Pestrý spolkový život a kultura v obci.*
- *Obec s potenciálem dalšího rozvoje v oblastech bydlení, služeb, lesnictví, spolkového života a turistiky.*

Priority rozvoje obce se budou týkat především rozvoje občanské vybavenosti, infrastruktury obce, životního prostředí a spolkového a komunitního života.

3.1. SWOT analýza

Tabulka 13 - SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
• Poloha v rámci regionu • Zeleň a kvalita životního prostředí • Spolkový a komunitní život	• Občanská vybavenost • Nabídka komerčních služeb. • Stav místních pozemních komunikací
Příležitosti	Rizika
• Rekreační potenciál. • Lokální identita, vztah obyvatel k obci a okolí. • Rozvoj v oblasti komunitního života. • Rozšíření spolkových a volnočasových aktivit. • Využití dotačních fondů. • Meziobecní spolupráce obcí. • Zachování tradičního rázu obce.	• Nedostatek financí. • Vysoká administrativní zátěž. (dotačního řízení, v podnikání, v místní samosprávě). • Nízká podpora státu malých obcí. • V případě většího přílivu obyvatel do obce může nastat horší sociální identifikace obyvatelstva s místem bydliště.

3.2. Cíle a priority

Při zpracování této rozvojové strategie byl stanoven hlavní cíl rozvoje obce, který odpovídá výše uvedené strategické vizi.

Globální cíl je v souladu s celostátním pohledem na danou obec, charakterizuje výchozí situaci. A je stanoven takto: Obec Soběšín, **obec pro spokojený život a budování zázemí pro rodinu v malebném prostředí. Rozvoj obce s dobrou občanskou vybaveností, fungující technickou infrastrukturou, bohatým spolkovým životem.**

Cíle jednotlivých oblastí byly navrženy především s přihlédnutím k následujícím stanoviskům:

- současný profil regionu,
- strategická vize regionu,
- globální cíle regionu,
- SWOT analýzy,
- výsledky průzkumu názorů občanů,
- aktuální problémy obce,
- aktuální návrhy samosprávy obce.

Na globální cíl navazují strategické cíle, které se pak rozpadají do prioritních rozvojových os. Z tohoto je zřejmá provázanost a zpětná vazba na splnění předem stanoveného globálního cíle.

Strategické cíle představují ukazatel pro rozvoj dané obce a informace o stavu, kterého by mělo být dosaženo realizací navržených rozvojových aktivit. Strategické cíle se odvozují od vizí oblastí, globálního cíle a výsledků SWOT analýz.

Stanovení strategických cílů navazuje na výběr kritických oblastí a tvoří základ pro přijímání rozhodnutí o opatřeních a rozvojových aktivitách.

Strategickým cílem obce Soběšín je rozvíjet její potenciál.

Strategické cíle:

- Podpora spolkového a komunitního života.
- Rozvoj infrastruktury obce.
- Rozvoj občanské vybavenosti.
- Podpora životního prostředí.

Základní myšlenkou Strategického plánu rozvoje obce je usilovat o zkvalitnění života v obci s ohledem na různé potřeby obyvatel, s ohledem na životní prostředí a udržitelný rozvoj technické infrastruktury. Dále rozvoj a podpora drobného podnikání, rozvoj občanské vybavenosti.

Z tohoto cíle vyplynuly priority a opatření naplňující vizi. Jedná se o typické oblasti, které jsou zpravidla identifikovány a řešeny v regionech jako hlavní články jejich strategií. Prioritní oblasti rozvoje konkretizují střednědobé úkoly rozvoje dané oblasti. Navržené prioritní oblasti rozvoje by měly být výstižné (logické provázání se strategickými cíli), výběrové (koncentrace na danou oblast), provázané (zajištění synergetického efektu) a adresné (přesně stanovené, kdo bude garantem a realizátorem).

Zde přikládáme výčet prioritních oblastí rozvoje a dále následuje bližší popis prioritních oblastí rozvoje:

Tabulka 14 - Prioritní oblasti rozvoje v obci Soběšín

PRIORITA 1. Občanská vybavenost	1.1 Výstavba, oprava a rekonstrukce obecních budov
PRIORITA 2. Infrastruktura obce	2.1 Údržba a rekonstrukce vodovodní sítě
	2.2 Údržba a rekonstrukce mostních konstrukcí
	2.3 Výstavba a údržba obecního rozhlasu
	2.4 Opravy místních komunikací
PRIORITA 3. Životní prostředí	3.1 Výstavba a údržba retenční nádrže
PRIORITA 4. Komunitní a spolkový život	4.1 Podpora spolků
	4.2 Podpora hasičů

PRIORITA 1. Občanská vybavenost

Strategický cíl:

Cílem tohoto opatření je zkvalitnit podmínky pro bydlení místních obyvatel, přilákat mladé lidi do obce, zkvalitnit a rozšířit nabídku občanské vybavenosti tak, aby byly zlepšeny životní podmínky obyvatel v obci.

PRIORITA 1.1: Výstavba, oprava a rekonstrukce obecních budov

Popis priority 1.1: Výstavba, oprava a rekonstrukce obecních budov

V rámci této priority je cílem zlepšení stavu obecních budov. Toto opatření povede nejen ke zlepšení estetického vzhledu objektu a zvýšení kvality života v obci, ale také k významné úspoře zejména v případě zateplování vybraných budov. Konkrétně dojde např. k opravě fasády na budově obecního úřadu.

Aktivity vedoucí k naplnění priority 1.1:

- Projektová dokumentace
- Výběr dodavatele
- Zabezpečení rizika/analýza rizik
- Posouzení zastupitelstvem
- Výběr zhotovitele a dozoru
- Vybudování potřebné infrastruktury v rámci tohoto opatření
- Realizace
- Kolaudace

Opatření bude realizováno v letech 2021-2026.

PRIORITA 2. Infrastruktura obce

Strategický cíl: Vybudování místních komunikací a zlepšení technické infrastruktury v obci. Předmětem tohoto záměru je zejména rekonstrukce a modernizace místních komunikací a cest včetně dobudování systémů komunikací určených pro pěší přesun obyvatel a návštěvníků obce (chodníků).

PRIORITA 2.1: Údržba a rekonstrukce vodovodní sítě

Popis priority 2.1: Údržba a rekonstrukce vodovodní sítě

V rámci tohoto opatření je cílem údržba a rekonstrukce vodovodu. Toto opatření povede k zajištění dodávek pitné vody v odpovídající kvalitě a množství, ke zvýšení zabezpečení stability dodávky pitné vody.

Aktivity vedoucí k naplnění priority 2.1:

- Projektová dokumentace
- Výběr dodavatele
- Zabezpečení rizika/analýza rizik
- Posouzení zastupitelstvem
- Výběr zhotovitele a dozoru
- Vybudování potřebné infrastruktury v rámci tohoto opatření
- Realizace
- Kolaudace

Opatření bude realizováno v letech 2021-2025.

PRIORITA 2.2: Údržba a rekonstrukce mostních konstrukcí

Popis priority 2.2: Údržba a rekonstrukce mostních konstrukcí

V rámci tohoto opatření je cílem zachování vysokého standardu bezpečnosti stávajících mostních konstrukcí skrze pravidelnou údržbu, v nutných případech skrze rekonstrukce dotčených konstrukčních prvků.

Aktivita vedoucí k naplnění priority 2.2:

- Projektová dokumentace
- Výběr dodavatele
- Zabezpečení rizika/analýza rizik
- Posouzení zastupitelstvem
- Výběr zhotovitele a dozoru
- Vybudování potřebné infrastruktury v rámci tohoto opatření
- Realizace
- Kolaudace

Opatření bude realizováno v letech 2021-2030.

PRIORITA 2.3: Výstavba a údržba obecního rozhlasu

Popis priority 2.3: Výstavba a údržba obecního rozhlasu

V rámci této priority je cílem výstavba a rekonstrukce veřejného rozhlasu obce Soběšín, především jeho modernizace. Toto opatření povede zejména ke zvýšení informovanosti občanů.

Aktivita vedoucí k naplnění priority 2.3:

- Projektová dokumentace
- Výběr dodavatele
- Zabezpečení rizika/analýza rizik
- Posouzení zastupitelstvem
- Výběr zhotovitele a dozoru
- Vybudování potřebné infrastruktury v rámci tohoto opatření
- Realizace
- Kolaudace

Opatření bude realizováno v letech 2021–2022.

PRIORITA 2.4: Výstavba, oprava a obnova místních komunikací

Popis priority 2.4: Výstavba, oprava a obnova místních komunikací

V rámci této priority je cílem výstavba, oprava a obnova sítě místních komunikací a cest. Toto opatření povede k zajištění bezpečnosti osob, silničního provozu a zvýšené mobility občanů i návštěvníků obce Soběšín a následnému zvýšení kvality života v obci.

Aktivitty vedoucí k naplnění priority 2.4:

- Projektová dokumentace
- Výběr dodavatele
- Zabezpečení rizika/analýza rizik
- Posouzení zastupitelstvem
- Výběr zhotovitele a dozoru
- Vybudování potřebné infrastruktury v rámci tohoto opatření
- Realizace
- Kolaudace

Opatření bude realizováno v letech 2020–2030.

PRIORITA 3. Životní prostředí

Strategický cíl: Cílem této priority je podpořit rozvoj ochrany životního prostředí v obci. Hlavním cílem je úprava veřejných prostranství, úprava a výsadba zeleně v intravilánu obce a revitalizace vodních ploch.

PRIORITA 3.1: Výstavba, rekonstrukce a údržba protipovod. opatření

Popis priority 3.1: Výstavba, rekonstrukce a údržba protipovod.opatření

V rámci této priority je cílem výstavba, rekonstrukce a následná údržba protipovodňové ochrany. Protipovodňová opatření (např. ochranné hráze a stěny, kapacitní koryta, poldry) dokáží zadržet značné množství vody a snížit tak průtoky či rozvodnění místních vodních toků, tím dochází k eliminaci povodní a minimalizaci povodňových škod. Mezi záměry obce je např. výstavba retenční nádrže na zachycování přívalových dešťů.

Aktivita vedoucí k naplnění priority 3.1:

- Projektová dokumentace
- Výběr dodavatele
- Posouzení zastupitelstvem
- Vybudování potřebné infrastruktury v rámci tohoto opatření
- Realizace
- Kolaudace
- Provoz
- Údržba

Opatření bude realizováno v letech 2021-2024.

PRIORITA 4. Spolkový a komunitní život

Strategický cíl: Cíl napomáhá vnímání obce jako území pro radostný a spokojený život, atraktivní pro mladé rodiny. Dává prostor se zapojit do života v komunitě. Udržení a rozvoj spolkového a komunitního života vede k posílení lokální identity prostřednictvím spolupráce místních lidí a práce s dětmi a mládeží. Pro vědomí lokální identity je důležité formování vztahu k určitému místu se zvláštním zřetelem na děti a mládež. Spolky obce a neziskové organizace se podílejí na většinovém společenském a kulturním dění v obci, jejich činnost má mezigenerační kontinuitu.

PRIORITA 4.1: Podpora spolků

Popis priority 4.1: Podpora spolků

Cílem této priority je odpovídající podpora nestátních neziskových organizací (NNO) působících v obci. Společenské kontakty v rámci spolkové činnosti jsou dobrým předpokladem udržování sousedských vztahů.

Aktivity vedoucí k naplnění priority 4.1:

- Finanční podpora
- Podpora propagace činnosti spolků
- Vytváření vhodného prostředí pro činnost spolků

Opatření bude realizováno v letech 2021-2030.

PRIORITA 5.2: Podpora hasičů

Popis priority 5.2: Podpora hasičů

V rámci této priority je cílem podpora jednotky požární ochrany. Toto opatření povede k zajištění kvalitního zázemí a vybavení pro sdružení dobrovolných hasičů, které se stará o bezpečnost obyvatel.

Aktivita vedoucí k naplnění priority 5.2:

- Finanční podpora
- Podpora propagace činnosti spolku
- Vytváření vhodného prostředí pro činnost spolků

Opatření bude realizováno v letech 2021-2030.

4. MONITOROVACÍ UKAZATELE

Monitorovací ukazatele vyjadřují naplnění Strategického plánu (globálního cíle a strategických cílů). Zvolené ukazatele naplňují efektivitu realizace dílčích opatření a projektů a propojenost souvisejících aktivit. Vyhodnocení a porovnání ukazatelů bude vypovídat o rozvoji obce a naplňování zvolené strategie. V průběhu naplňování monitorovacích ukazatelů se může ukázat, že dané ukazatele se nedaří realizací zvolených aktivit naplnit. V této chvíli je nutné uvažovat o úpravě či změně v rámci naplňování Strategického plánu, a to prostřednictvím aktualizace Strategického plánu.

Monitorovací ukazatele budou navrženy až po schválení navržených strategických cílů Zastupitelstvem obce.

Zpracování Strategického plánu obce Soběšín má potřebu střednědobého programování při využívání různých dotačních titulů. Daná potřeba zdůrazňuje princip integrovaného přístupu k řešení problémů (průřez aktivit, víceoborové zaměření projektů). Proces postupného naplňování Strategického plánu se nazývá „implementace“.

5. IMPLEMENTACE STRATEGICKÉHO ROZVOJOVÉHO PLÁNU

Implementace je složitým a dlouhodobým procesem, který je závislý na těchto faktorech:

- politické vůli a otevřenosti vedení obce,
- jasných pravidel při naplňování Strategického plánu,
- organizační struktury,
- komunikaci, informovanosti a propagaci,
- kontrole,
- zpětné vazbě a dalších specifických faktorů.

Financování dílčích projektů je považováno vždy za klíčový problém v celém rozvojovém procesu. Praxe a zkušenosti však ukazují, že významným faktorem k naplňování Strategického plánu je promyšlenost, funkčnost celého systému a personální zajištění. Měl by být zaveden průhledný systém nakládání s veřejnými prostředky, se kterými nakládají důvěryhodní lidé. Jinak dochází ke kritice a zpochybňování účelnosti a efektivity vynakládaných finančních prostředků, což může být předmětem i různých sporů a diskuzí.

U většiny podporovaných projektů se předpokládá společné financování schválených projektů. Tím je myšleno kofinancování z rozpočtu obce, v některých případech doplněné o finanční podporu z jiných zdrojů (krajské dotace či dotace z EU). Předpokládá se, že se realizátoři budou ucházet o spolufinancování z různých finančních zdrojů (např. kraj, stát, EU či jiné).

Tím bude naplňován princip doplňkovosti „adicionality“, což znamená, že se finanční prostředky vynakládané z krajského, státního nebo EU rozpočtu budou doplňovat, nikoliv nahrazovat vlastní finanční prostředky na rozvoj obce.

Dále je doporučen princip koncentrace, který navrhuje cílené soustředění finančních prostředků jen pro nejproblémovější oblasti rozvoje, aby nedocházelo k jejich rozměňování do velkého množství malých projektů do různých oblastí.

Jednotlivá opatření Strategického plánu tak, jak jsou popsána pro příslušné kritické oblasti, jsou vzájemně propojena a při jejich realizaci musí být s tímto počítáno. Strategický plán je celek, který přinese výsledek pouze v případě, že budou rozhodující instituce a vlivní jednotlivci obce

a regionu spolupracovat a svoje dílčí činnosti vzájemně propojovat a podporovat. Koordinace činností bude významnou součástí procesu implementace.

- Monitoring implementace a komunikace s okolím

Proces strategického plánování vyvolává určitou potřebu vyhodnocování toho, co má být dosaženo s porovnáním skutečně dosažených výsledků s Plánem. Tomuto procesu se obecně říká Monitoring. Monitorováním je také označováno průběžné hodnocení plnění Strategického plánu dle stanovených pravidel. Především se hodnotí finanční a fyzické ukazatele, kvalita a kvantita odvedené práce, hospodářské a sociální dopady, vliv projektů na životní prostředí, kvalitu života apod. O dílčích výsledcích je informováno Zastupitelstvo obce. V případě potřeby se provádí operativní změny při realizaci projektů či dokonce úprava celého nastaveného systému.

Smyslem celého monitoringu je sledování naplňování Strategického plánu a jeho cílů. Je nutné monitorovat, zda realizace konkrétních projektů přináší přímý vliv na žádané změny v rozvoji města a či je vhodné přehodnotit zvolenou cestu prostřednictvím aktualizace Strategického plánu, a přitom zvolit jinou cestu rozvoje.

Součástí celého systému je efektivní komunikace a vzájemná informovanost mezi jednotlivými organizačními složkami uvnitř i vně systému. Jde o dlouhodobý proces, který si vyžaduje odbornou péči a politickou vůli vrcholných představitelů obce a začleněných organizací. Do této oblasti spadá i neustálá komunikace s krajem, státními úřady a ostatními subjekty jak uvnitř, tak i vně regionu. V tomto smyslu se jedná o organizace a podniky v zájmové sféře obce.

Patří sem také neustálá propagace a prezentace Programu rozvoje, osvěta široké veřejnosti a snaha o získání přízně a spolupráce veřejnosti při rozvoji obce.

Tímto bude naplňován princip partnerství, který zdůrazňuje aktivní spolupráci rozhodujících institucí v regionu. Pro efektivní partnerství je potřebné splnit řadu podmínek, ke kterým patří odborná a morální úroveň partnerů, vzájemný respekt a ochota ke kompromisním řešením. Ceněna je spolupráce veřejného a soukromého sektoru při řešení problémů ve společně užívaném území.

5.1. Vzor projektového listu

Pro identifikaci rozvojových projektů je navržen projektový list, který je závazně používán pro všechny rozvojové projekty obce. Bude používán jako závazný dokument v celém projektovém cyklu, zahrnující fázi přípravy, realizace, monitoringu a kontroly.

Níže předkládáme „vzor projektového listu“. V projektovém listu budou zaznamenány údaje k dílčímu projektu.

5.1.1. Projektový list

Tabulka 15 - Vzor projektového listu

Karta projektu č.1	
Název projektu:	
Investor / nositel projektu	Obec Soběšín
Odpovědná osoba	
Zařazení projektu do SP	
Popis projektu (cíle, aktivity a výstupy projektu)	
Připravenost projektu	
Investiční záměr	
Projektová dokumentace	
Doklady dle staveb. zákona	
Výběrové řízení	
Smlouva o dílo se zhotovitelem	
Odhad celkových nákladů	
Předpokládaná doba realizace	
Možnosti financování	
Dotační	
Z rozpočtu obce	
Z darů	
Z jiných zdrojů	
Ostatní – poznámky a připomínky	

6. NÁVRH NA FINANCOVÁNÍ

6.1. Financování a schopnost realizovat rozvojové projekty

Základní ekonomický axiom, že vždy bude existovat více potřeb a přání než zdrojů k jejich naplňování, platí i v regionálním rozvoji. K získání reálnějších představ o možnostech daného území, resp. jeho správy (vedení managementu), může dobře posloužit analýza finančních možností. Ta se může skládat z analýzy rozpočtu obce, identifikace běžných a investičních výdajů v minulosti a naplánované budoucnosti a identifikace volných prostředků. Dále je třeba posoudit schopnost obcí sdružovat prostředky (v rámci mikroregionu). V zásadě je cílem identifikovat vlastní zdroje použitelné na financování nebo kofinancování rozvojových projektů. Následně je třeba provést analýzu ostatních vnějších zdrojů financování, tedy možnosti, kde lze vratné nebo nevratné prostředky na rozvojové aktivity získat. V zásadě platí, že donor určuje pravidla použití svěřených fondů, a proto i pravidla financování mohou mít vliv na škálu realizovatelných činností.

V neposlední řadě jde o posouzení vlastních schopností řízení rozvojových aktivit. Na jedné straně totiž stojí schopnost přicházet s inovativními projekty a úspěšně se ucházet o rozvojové fondy, ale na druhé straně stojí schopnost projektového managementu, tedy řízení projektů tak, aby bylo dosaženo naplánovaných výstupů, a aby výsledky naplňovaly původní očekávání.

6.2. Základní možnosti podpor

6.2.1. Programy pro programové období 2021-2027

Pro programové období 2021-2027 jsou připraveny nové programy, které budou spolufinancovány z Evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF). Proces přípravy programů probíhá souběžně na úrovni EU a na národní úrovni.

Graf č. 2 - Priority, cíle a alokace financí investiční politiky EU v období 2021-2027

6.2.2. Národní operační programy

1. [OP Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost](#), řízený Ministerstvem průmyslu a obchodu;
2. [OP Jan Amos Komenský](#), řízený Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy;
3. [OP Zaměstnanost+](#), řízený Ministerstvem práce a sociálních věcí;
4. [OP Doprava](#), řízený Ministerstvem dopravy;
5. [OP Životní prostředí](#), řízený Ministerstvem životního prostředí;

6. [Integrovaný regionální operační program](#), řízený Ministerstvem pro místní rozvoj;
7. [OP Fond spravedlivé transformace](#), řízený Ministerstvem životního prostředí;
8. [OP Technická pomoc](#), řízený Ministerstvem pro místní rozvoj;
9. [OP Rybářství](#), řízený Ministerstvem zemědělství

6.2.3. Programy přeshraniční spolupráce

1. [Interreg V-A Česká republika - Polsko](#), řízený Ministerstvem pro místní rozvoj;
2. [Interreg V-A Slovenská republika - Česká republika](#), koordinovaný na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj;
3. [Interreg V-A Rakousko - Česká republika](#), koordinovaný na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj;
4. [Program přeshraniční spolupráce Česká republika - Svobodný stát Bavorsko](#), koordinovaný na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj;
5. [Program spolupráce Svobodný stát Sasko - Česká republika](#), koordinovaný na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj

6.2.4. Programy nadnárodní a meziregionální spolupráce

1. [Program nadnárodní spolupráce Interreg Central Europe](#), koordinovaný na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj;
2. [Program nadnárodní spolupráce Interreg DANUBE](#), koordinovaný na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj;
3. [Program meziregionální spolupráce INTERREG EUROPE](#), koordinovaný na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj;
4. [Program meziregionální spolupráce ESPON](#), koordinovaný na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj;
5. [Program meziregionální spolupráce INTERACT](#), koordinovaný na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj;

Programy byly vymezeny v návaznosti na 5 tematických okruhů stanovených na národní úrovni, které představují „převodník“ mezi úrovní národních rozvojových priorit a cílů a prioritních os jednotlivých programů. Tyto okruhy se opírají o řádně zdůvodněné problémové

analýzy zpracované resorty, kraji a zástupci měst a obcí a byly podrobeny dlouhé, důkladné a detailní debatě a systematickému ověřování potřeb ze strany partnerů.

Programy jsou připravovány v gesci příslušných resortů a projednávány s relevantními partnery regionálními, lokálními, hospodářskými i sociálními a také se zástupci neziskového sektoru.

Koordinací přípravy programových dokumentů jak na úrovni ČR, tak i EU bylo [usnesením vlády č. 650 ze dne 31. srpna 2011](#) pověřeno Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.

6.3. Doplnkové možnosti

V předchozí kapitole jsou uvedeny možnosti dotačních titulů a podpor na léta 2021–2027, převážně z prostředků Evropského společenství.

Obec Soběšín má možnost využít také řadu menších programů pod záštitou ministerstev České republiky, které vyhláší dotace vázané na konkrétní oblast podpory. Tyto programy jsou vyhlášovány průběžně a řeší aktuální potřeby obcí v daných letech.

Dnes jsou k dispozici také odborné poradenské vyhledávače, kde podle předmětu podpory nebo podle žadatele okamžitě vyhledá vyhlášený program. Mezi nejznámější např. www.edotace.cz, www.mmr.cz odkaz na fondy EU (webový portál o fondech financovaných z Evropské unie).

Důležitým zdrojem finančních zdrojů mohou být také mnohá partnerství v národních projektech a v projektech větších měst. Tyto projekty mohou také přinést obci pomoc pro určitou cílovou skupinu obyvatel.

7. DATABÁZE PROJEKTŮ

Databáze projektů tvoří samostatně svázanou část, jelikož se jedná o „živý materiál“, který bude průběžně doplňován a aktualizován v závislosti na požadavcích jednotlivých členů samosprávy obce.

Tabulka 16 – Databáze projektů

ČÍSLO	NÁZEV PROJEKTU	NÁKLADY V KČ	ROK REALIZACE	PRIORITA
1	Rekonstrukce fasády obecního úřadu	800,000	2021-2022	Priorita 1 – Občanská vybavenost
2	Údržba vodovodní sítě	1,500,000	2021-2025	Priorita 2 – Infrastruktura obce
3	Údržba a rekonstrukce mostních konstrukcí	4,000,000	2021-2022	Priorita 2 – Infrastruktura obce
4	Modernizace a údržba obecního rozhlasu	300,000	2021-2022	Priorita 2 – Infrastruktura obce
5	Opravy místních komunikací	3,000,000	2021-2024	Priorita 2 – Infrastruktura obce
6	Výstavba a údržba retenční nádrže	1,000,000	2021-2024	Priorita 3 – Životní prostředí
7	Podpora spolků – podpora tělovýchovné jednoty	150,000	2021 - 2030	Priorita 4 – Spolkový a komunitní život
8	Podpora hasičů – podpora na činnosti a pořízení vybavení, zázemí	300,000	2021 - 2030	Priorita 4 – Spolkový a komunitní život

Tento dokument byl zpracován v roce 2020 společností Solutionist s.r.o. zastoupenou Ing. Miroslavem Kölblem.

Za Solutionist s.r.o.:

Ing. Miroslav Kölbl

SEZNAM MAP

Mapa č. 1 Administrativní členění Středočeského kraje.....	9
Mapa č. 2 Administrativní rozdělení okresu Kutná Hora	12
Mapa č. 3 Administrativní členění SO ORP Kutná Hora	13
Mapa č. 4 Území obce Soběšín	15
Mapa č. 5 Místní akční skupina Lípa pro venkov, z.s.....	19
Mapa č. 6 Dopravní mapa obce Soběšín	32
Mapa č. 7 Vyznačení autobusových a vlakových zastávek na území obce Soběšín.....	34
Mapa č. 8 Mapa turistického regionu Okolí Prahy	40
Mapa č. 9 Turistická oblast Střední Čechy - jihovýchod	43

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č. 1 Pohled na obec Soběšín	16
Obrázek č. 2 Pohled na část obce Otryby.....	17
Obrázek č. 3 Železniční trať č. 212	33
Obrázek č. 4 Kostel sv. Havla v Otrybech	44
Obrázek č. 5 Kostel sv. Archanděla Michaela v Soběšíně.....	45
Obrázek č. 6 Pohled na Kutnou Horu	46
Obrázek č. 7 Klášter Sázava.....	47
Obrázek č. 8 Zámek Kačina	48
Obrázek č. 9 Hrad Český Šternberk	49
Obrázek č. 10 Hora Blaník.....	50

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Celkový počet obyvatel v obci (vždy k 31.12.).....	24
Tabulka 2 Počet sňatků a rozvodů v obci Soběšín (vždy k 31.12.).....	24
Tabulka 3 Vývoj a původ přírůstku a úbytku obyvatel obce Soběšín.....	25
Tabulka 4 Obyvatelstvo obce Soběšín podle nejvyššího ukončeného vzdělání (SLDB 2011)	26
Tabulka 5 Přehled podnikatelských subjektů na území obce Soběšín dle převažující činnosti	27
Tabulka 6 Podnikatelské subjekty na území obce Soběšín podle právní formy	28
Tabulka 7 Přehled ekonomické aktivity obyvatel obce Soběšín.....	29
Tabulka 8 Nezaměstnanost v obci Soběšín v letech 2014 – 2019 (vždy k 31.12.)	30
Tabulka 9 Druhy pozemků na území obce Soběšín	31
Tabulka 10 Domovní fond v obci Soběšín (SLDB 2011)	37

Tabulka 11	Instituce občanské vybavenosti v obci Soběšín	38
Tabulka 12	Označení biocenter a biokoridorů na území obce Soběšín	53
Tabulka 13	- SWOT analýza	55
Tabulka 14	- Prioritní oblasti rozvoje v obci Soběšín	57
Tabulka 15	- Vzor projektového listu	67
Tabulka 16	- Databáze projektů	72

SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1	Vývoj počtu obyvatel v obci Soběšín v letech 2000 - 2019	25
Graf č. 2	- Priority, cíle a alokace financí investiční politiky EU v období 2021-2027	69

POUŽITÉ ZDROJE DAT

Informace z webových stránek:

www.epusa.cz – elektronický portál územních samospráv

www.risy.cz – regionální informační servis

<http://rekos.psp.cz/> - Registr komunálních symbolů

www.czso.cz – Oficiální stránky Českého statistického úřadu

<http://portal.mpsv.cz> - Integrovaný portál Ministerstva práce a sociálních věcí

<http://aplikace.mvcr.cz/> - Aplikace ministerstva vnitra Adresy v České republice

<https://www.google.cz/maps/> - Mapy Google umožňují vyhledat místní firmy, zobrazit mapy a najít trasy

www.mapy.cz – Mapy Seznam.cz

<http://geoportal.jsdi.cz/> - Silniční a dálniční síť ČR k 1. 1. 2016

www.ziveobce.cz – Katalog firem v obcích

<http://wwwinfo.mfcr.cz/ares> - aplikace ARES Ministerstva financí

<https://www.kr-stredocesky.cz/> - Oficiální stránky Středočeského kraje

<http://www.obecsobesin.cz/> – Oficiální stránky obce Soběšín

www.navylet.cz - Tipy na výlet a turistické atrakce v Čechách a na Moravě

Dokumenty

Informace o nezaměstnanosti v České republice k 30. 6. 2019. [online]. [cit. 2020-12-21].

Dostupné z: <https://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/mes>

Statistiky

Statistický lexikon obcí České republiky 2013. [online]. [cit. 2020-12-21]. Dostupné z:
<https://www.czso.cz/csu/czso/statisticky-lexikon-obci-2013-a8m6eyff20>

Databáze demografických údajů za obce ČR. [online]. [cit. 2020-12-21]. Dostupné z:
<https://www.czso.cz/csu/czso/databaze-demografickych-udaju-za-obce-cr>

Statistiky nezaměstnanosti z územního hlediska. [online]. [cit. 2020-12-21]. Dostupné z:
<https://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/uzem>